

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2002. július 11.,
csütörtök

97. szám

Ára: 364,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

156/2002. (VII. 11.) Korm r.	A növényvédő szerek kis- és nagykereskedelmi forgalmazásának részletes szabályairól	5366
157/2002. (VII. 11.) Korm r.	A gyermek-, ifjúsági és sportminiszter feladat- és hatásköréről .	5370
158/2002. (VII. 11.) Korm r.	A külügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 152/1994. (XI. 17.) Korm. rendelet módosításáról	5375
159/2002. (VII. 11.) Korm r.	A műszaki felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről szóló 157/1996. (X. 22.) Korm. rendelet módosításáról	5376
8/2002. (VII. 11.) GKM r.	A hidegvízmérők típusvizsgálatáról és első hitelesítéséről	5377
9/2002. (VII. 11.) GKM r.	A melegvízmérők típusvizsgálatáról és első hitelesítéséről	5381
34/2002. (VII. 11.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozatai	5387
1123/2002. (VII. 11.) Korm. h.	A Kormány kabinetjeiről szóló 1107/2002. (VI. 18.) Korm. határozat módosításáról	5389
	A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata	5389
6/2002. (MK 97.) MNB közl.	A jegybanki alapkamat mértékéről	5392
	Az Országos Választási Bizottság 126/2002. (VII. 4.) OVB határozata	5392
	Az Országos Választási Bizottság 127/2002. (VII. 4.) OVB határozata	5393
	Az Országos Választási Bizottság 128/2002. (VII. 4.) OVB határozata	5393
	Helyesbítés	5395

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 156/2002. (VII. 11.) Korm. rendelete

a növényvédő szerek kis- és nagykereskedelmi forgalmazásának részletes szabályairól

A Kormány a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény 65. §-a (1) bekezdésének *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

Általános rendelkezések

1. §

(1) Kereskedelmi forgalomba kizárólag a külön jogszabály szerint engedélyezett növényvédő szer hozható.

(2) Az import növényvédő szer belföldi forgalom számára történő vámkezelési eljárása során az importőrnek igazolnia kell, hogy az áru a növényvédő szer magyarországi engedélyokiratában megjelölt gyártótól származik. Ilyen igazolás lehet az áru magyarországi engedélyokiratában feltüntetett gyártó által kiállított, az árut kísérő számla, illetve igazolásként szolgál, ha a számlán az engedélyokirat szerinti gyártó fel van tüntetve.

(3) E rendelet előírásai vonatkoznak valamennyi növényvédő szer forgalmazóra, beleértve a kereskedelmi tevékenységet folytató növényvédő szer gyártókat, formálókat, kisserelőket, a külföldi gyártók hazai képviselőit, valamint a kereskedelmi szolgáltatási tevékenységet folytatókat (ügynök, növényvédő szer raktározásra szakosodott vállalkozók stb.), illetve telepengedély alapján tevékenységet folytató raktárakat.

A működési engedély és a telepengedély kiadására vonatkozó előírások

2. §

A növényvédő szer kis- és nagykereskedelmi forgalmazására szolgáló üzlet külön jogszabály szerinti működési engedélyt, illetve a növényvédő szer raktározási tevékenységre vonatkozó külön jogszabály szerinti telepengedélyt az üzlet helye, illetve a telep fekvése szerint illetékes települési önkormányzat (fővárosban a fővárosi kerületi

önkormányzat) jegyzője (a továbbiakban: jegyző) az e rendeletben foglaltak figyelembevételével adja ki.

3. §

(1) A kiskereskedelmi tevékenységre vonatkozó működési engedély kiadása iránti kérelemhez — a külön jogszabályban foglaltakon túlmenően — a kérelmezőnek csatolnia kell az üzlet helye szerint illetékes megyei növény- és talajvédelmi szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat) szakhatósági állásfoglalását, illetve a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara (a továbbiakban: Kamara) üzlet helye szerint illetékes területi szervezetének véleményét.

(2) A Szolgálat szakhatósági állásfoglalásának kialakításához a kérelmezőnek

a) csatolnia kell a forgalmazni kívánt növényvédő szer forgalmazási kategóriájának megfelelő szakképesítéssel rendelkező felelős személy növényvédelmi képesítésének hiteles másolatát; megbízás, illetve munkaviszony esetén az erre vonatkozó szerződés hiteles másolatát is,

b) meg kell adnia a Szolgálat által kiállított, érvényes növényvédő szer forgalmazási, vásárlási és felhasználási engedély sorszámát.

4. §

(1) A nagykereskedelmi tevékenységre vonatkozó működési engedély kiadása iránti kérelemhez — a külön jogszabályban foglaltakon túlmenően — a kérelmezőnek csatolnia kell a Növény- és Talajvédelmi Központi Szolgálat (a továbbiakban: Központi Szolgálat) szakhatósági állásfoglalását.

(2) A Központi Szolgálat szakhatósági állásfoglalásának kialakításához a kérelmezőnek

a) csatolnia kell a külön jogszabály szerinti felsőfokú képesítéssel rendelkező felelős személy képesítésének hiteles másolatát; megbízás, illetve munkaviszony esetén az erre vonatkozó szerződés hiteles másolatát is,

b) meg kell adnia a Szolgálat által kiállított, érvényes növényvédő szer forgalmazási, vásárlási és felhasználási engedély sorszámát,

c) meg kell adnia a felelős személy igazolvánnyal igazolt kamarai regisztrációs számát.

5. §

A telepengedély kiadása iránti kérelemhez — a külön jogszabályban foglaltakon túlmenően — csatolni kell a telep fekvése szerint illetékes Szolgálat szakhatósági állásfoglalását. A Szolgálat szakhatósági állásfoglalásának

kialakításához a kérelmezőnek csatolnia kell a 4. § (2) bekezdésében felsoroltakat.

6. §

A Központi Szolgálat és a Szolgálat szakhatósági állásfoglalása a termékkör és a külön jogszabályban foglalt képesítési, valamint a növényvédelmi jogszabályokban foglalt külön feltételek vizsgálatára terjed ki.

7. §

A vállalkozói igazolvány vagy cégbejegyzés alapján ügynöki tevékenységet folytatónak a tevékenységét a Kamara illetékes területi szervezetének kell bejelentenie, amely a bejelentett ügynöki tevékenységről a Központi Szolgálatot és az országos nyilvántartást vezető Kamara országos szervezetét tájékoztatja.

8. §

(1) A jegyző a kiadott vagy visszavont kiskereskedelmi és telepengedélyekről, illetve engedélymódosításokról a Szolgálatot és a Kamara illetékes területi szervezetét, a kiadott és visszavont nagykereskedelmi engedélyekről és engedélymódosításokról a Központi Szolgálatot és a Kamara országos szervezetét a határozat másolati példányának megküldésével tájékoztatja.

(2) A Kamara országos szervezete a kiadott és visszavont kereskedelmi engedélyekről országos nyilvántartást vezet, amelyet évente a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium hivatalos lapjában közzétesz.

(3) A kereskedő a meghatározott szakképesítéssel rendelkező személyében történt változást köteles kiskereskedelmi és raktározási tevékenység esetén a Szolgálat, nagykereskedelmi tevékenység esetén a Központi Szolgálat e tárgyban adott szakhatósági állásfoglalásának csatolásával a jegyzőnek 30 napon belül bejelenteni.

A növényvédő szerek raktározása

9. §

(1) Növényvédő szer kizárólag olyan szilárd aljzatburkolatú helyen tárolható, ahol a talajvíz az év egyetlen szakában sem emelkedik a tárolószint fölé, valamint ahol biztosított, hogy a tárolt anyag sem közvetlenül, sem közvetve nem jut a felszíni vagy felszín alatti vizekbe, továbbá az esetlegesen kiszóródott anyagok összegyűjtése megoldható.

(2) A raktárnak a következő műszaki, biztonsági feltételeknek kell megfelelnie:

a) a raktárnak a szabadból kell nyílnia, átjárás nélkül megközelíthetőnek kell lennie, nem lehet közös fala — a raktári tevékenységhez kapcsolódó helyiségek kivételével — állandó vagy ideiglenes emberi tartózkodásra szolgáló építménnyel, illetve olyan helyiséggel, ahol élelmiszerrel, gyógyszerrel tevékenységet folytatnak,

b) növényvédő szer raktárral közös falú helyiségben egyéb anyagok és tárgyak az egészségügyi hatóság állásfoglalása alapján tárolhatóak, illetve állatokat ott tartani, takarmányt tárolni az állategészségügyi hatóság állásfoglalása alapján lehet,

c) a raktárnak a túlzott felmelegedéstől vagy lehűléstől védettnek kell lennie,

d) a raktár nyílászáróinak meg kell felelniük az általános biztonsági követelményeknek (indokolt esetben vasrács, védőháló),

e) gondoskodni kell arról, hogy a csapadékvíz a helyiségbe ne hullhasson (folyhasson) be,

f) gondoskodni kell a zárt raktár folyamatos szellőztetéséről,

g) a raktár padlózatának, falainak, berendezési tárgyaiinak lemoshatónak, tisztíthatónak kell lenniük,

h) a raktár bejáratát tömör, szükség esetén fémráccsal megerősített, biztonsági záras, magasított küszöbű ajtóval kell ellátni, amelynek kulcsát kizárólag a raktáros, illetve megbízott helyettese kezelheti,

i) a raktár ajtajára, jól látható helyen és módon a „Méregraktár”, „Növényvédő szer raktár”, vagy „Növényvédő szer! Idegeneknek belépni tilos!” feliratot kell elhelyezni,

j) növényvédő szer raktárt más célra használni csak az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat illetékes városi intézete által előírt mentesítés után szabad.

(3) A növényvédő szerek raktározása során be kell tartani a felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szóló jogszabályban előírt környezetvédelmi követelményeket.

10. §

(1) A raktárba belépni, növényvédő szert a raktárba be-, illetve onnan kivinni, ott bármilyen tevékenységet folytatni kizárólag a raktáros jelenlétében és hozzájárulásával, a szükséges egyéni védőeszközök használatával szabad.

(2) A raktárban kizárólag a rakodással, a tárolással, illetve az ellenőrzéssel összefüggő tevékenységet szabad végezni.

(3) A tárolt növényvédő szer engedélyokiratában az előkészítőnek előírt védőeszközöket és az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelést biztosítani kell. A raktár épületében vagy annak közvetlen közelében ezek elhelyezésére,

valamint a ruhaváltásra és a tisztálkodásra alkalmas, elkülönített helyiségeket kell létesíteni.

(4) A raktárt el kell látni a növényvédő szerek szállításához, rakodásához, méréséhez, valamint a takarításhoz szükséges, feltűnő módon megjelölt, más célra nem használható munkaeszközökkel.

11. §

A raktárban a következő anyagokat és eszközöket szabad tárolni:

a) sértetlen csomagolású növényvédő szereket, természetű növényvédő szereket,

b) elkülönítetten kezelt kiürült, kívül és belül szabályszerűen megtisztított növényvédő szer csomagolóeszközöket,

c) az ártalmatlanításra váró hulladékokat és sérült csomagolású vagy kiselejtezett növényvédő szer készleteket,

d) a növényvédő szerek szállításához, rakodásához, méréséhez és a növényvédő szer raktár takarításához szükséges munkaeszközöket,

e) az illetékes egészségügyi és környezetvédelmi hatóság által megadott feltételekkel egyéb vegyi anyagot, illetve szükség szerinti csomagolásban egyéb termékeket.

12. §

A kiskereskedelmi üzletek növényvédő szert az áruktár elkülönített részében — más termékkel nem érintkező, élelmiszertől, takarmánytól elzárt légterű — az általános biztonsági követelményeknek megfelelő, a 9. § (2) bekezdésének i) pontja szerint feliratozott helyiségben is tárolhatnak, a 9. § (1) bekezdésében és (2) bekezdésének c)—f) pontjában, valamint a 10. § (2)—(4) bekezdésében és a 11. §-ban foglalt feltételek megtartásával.

Az árusítás szabályai

13. §

(1) Az árusító helyen növényvédő szer — egyéb jogszabályok figyelembevételével — kizárólag eredeti csomagolásban forgalmazható. Növényvédő szer kiméréssel nem árusítható. A kiskereskedő — külön díj felszámolása nélkül — szükség szerint köteles biztosítani a vásárolt áru további védőcsomagolását.

(2) A növényvédő szereket más áruféleségektől biztonságosan elkülönítetten, fajtájuk (gomba-, rovarölő, gyomirtó, egyéb) szerint rendezetten kell az árusító polcokon elhelyezni.

(3) Az árusító helyen, az árusítás ideje alatt, a növényvédő szer felhasználás előírásairól, a kötelező tájékoztatáson túl, a vevőt igény szerint tájékoztatni kell.

A selejtezés szabályai

14. §

(1) A növényvédő szer üzlet és raktár teljes készletét, a készlet tulajdonosának vagy megbízottjának, legalább évente felül kell vizsgálni. A rendeltetésszerű használatra alkalmatlan tételeket selejtezni kell, és a továbbiakban veszélyes hulladékként kell kezelni.

(2) A kiselejtezett növényvédő szert további kezelésig a növényvédő szer raktár elkülönített részében kell tárolni.

(3) A hulladékok kezelésére külön jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

Képesítési feltételek

15. §

(1) Növényvédő szerekkel folytatott kereskedelmi, raktározási tevékenységhez a külön jogszabály szerint meghatározott szakképesítéssel rendelkező személy üzletenkénti vagy telephelyenkénti alkalmazása szükséges.

(2) Növényvédő szer raktár vezetésével — külön jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező személy felügyelete mellett — legalább növényvédő és méregraktár kezelő szakképesítéssel rendelkező személy bízható meg. Egyéb raktári tevékenységet, illetve kiskereskedelmi egységben raktározási munkát legalább II. forgalmi kategóriának megfelelő képesítéssel rendelkező személy végezhet.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben előírt feltételek nem vonatkoznak a szobanövények ápolására engedélyezett kész-kiszerezésű, III. forgalmi kategóriájú növényvédő szereket forgalmazó kiskereskedelmi egységekre.

(4) Telepengedélyhez kötött növényvédő szer raktározási tevékenységhez és a növényvédő szerrel folytatott üzleti tevékenységhez a nagykereskedelmi tevékenység folytatásához előírt képesítés szükséges.

A nyilvántartás szabályai

16. §

(1) A kereskedőnek a növényvédő szerek nagykereskedelmi forgalmazásáról legalább heti, kiskereskedelmi forgalmazásáról havi összesítésű, az 1. számú melléklet szerinti nyilvántartást kell vezetni.

(2) A kereskedőnek az I. és II. forgalmi kategóriájú növényvédő szerek forgalmazásáról a 2. számú melléklet szerinti folyamatos nyilvántartást kell vezetnie.

(3) A növényvédő szer raktár forgalmáról a raktárosnak naprakész nyilvántartást kell vezetnie.

(4) Az (1)–(3) bekezdés szerinti nyilvántartásokat vagy az annak megfelelő adattartalmú elektronikus adatbázist 5 évig kell megőrizni, és azokat az ellenőrzés során az ellenőrző hatóságnak be kell mutatni.

Ellenőrzés

17. §

A Szolgálat az üzletben, raktárban ellenőrzi:

- a) a jogszabályban előírt szakképesítések és engedélyek meglétét,
- b) a kereskedők, raktárosok jogszabály által előírt kötelező növényvédelmi szakmai továbbképzését,
- c) a nyilvántartásokat,
- d) a növényvédő szerek jelölését (címkézését), csomagolását, szavatosságát,
- e) a növényvédő szerek minőségét,
- f) a kereskedelemre, raktározásra vonatkozó, növényvédelmi jogszabályokban előírt egyéb feltételeket.

18. §

(1) A jegyző — az ellenőrző hatóság állásfoglalása alapján — a működési engedélyt és a telepengedélyt a külön jogszabályban foglaltak szerint visszavonhatja, illetve az üzlet működését ennek alapján korlátozhatja.

(2) A növényvédő szer árusításra vonatkozó visszavont engedély 3 éven belül nem újítható meg.

Záró rendelkezések

19. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba; egyidejűleg a növényvédelemről szóló 1988. évi 2. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 5/1988. (IV. 26.) MÉM rendelet 45. §-ának (4) bekezdése, 49—50. §-a, valamint az azt módosító 28/1997. (IV. 25.) FM rendelet, illetve az egyes kereskedelmi tevékenységek gyakorlásáról szóló 15/1989. (IX. 7.) KeM rendelet 2. §-ának (3) bekezdéséből az „és növényvédelmi” szövegrész, valamint 1. számú mellékletének 7. pontja hatályát veszti.

(2) E rendelet hatálybalépése előtt kiadott növényvédő szer nagy- és kiskereskedelmi működési engedélyek, illetve növényvédő szer raktározási tevékenységre vonatkozó telepengedélyek visszavonásukig érvényesek, amennyiben az üzlet, a raktár, illetve az engedélyezett tevékenység megfelel e rendelet előírásainak. E rendelet előírásaitól való eltérést legkésőbb 2003. június 30-ig meg kell szüntetni.

(3) E rendelet hatálybalépése előtti nagykereskedelmi nyilvántartásba vételről a Gazdasági Minisztérium Engedélyezési és Közigazgatási Hivatala a Kamara Országos Szervezetét legkésőbb 2002. december 31-ig tájékoztatja.

(4) E rendelet hatálybalépése előtt kiadott kiskereskedelmi működési engedélyekről — az engedélyben foglalt adatok tekintetében — a Szolgálat a jegyzőtől tájékoztatást kérhet.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet a 156/2002. (VII. 11.) Korm. rendelethez

Általános nyilvántartás növényvédő szerek forgalmazásáról

Forgalmazó: Oldalszám:
Cím:
Időszak:

Sor-szám	Növényvédő szer megnevezése	Értékesített mennyiség (kg, t)	Raktári készlet (kg, t)

2. számú melléklet a 156/2002. (VII. 11.) Korm. rendelethez

Nyilvántartás az I. és a II. forgalmi kategóriájú növényvédő szerek forgalmazásáról

Forgalmazó: Oldalszám:
 Cím:
 Növényvédő szer neve:
 Kiinduló mennyiség: 1, kg, db
 A beszerzés dátuma:
 Számla/azonosító szám:

Sor-szám	Vásárló neve	Vásárlási engedély száma	Növényvédő szer megnevezése	Forgalmi kategória	Értékesített mennyiség (l, kg, g)	Dátum	Átvette (név, szem. ig. sz.)	Kiadta

**A Kormány
157/2002. (VII. 11.) Korm.
rendelete**

**a gyermek-, ifjúsági és sportminiszter
feladat- és hatásköréről**

A Kormány a gyermek-, ifjúsági és sportminiszter (a továbbiakban: miniszter) feladat- és hatásköréről a következőket rendeli el:

1. §

A miniszter a Kormány gyermek- és ifjúságpolitikai továbbá sportpolitikai feladatainak teljesítése, valamint a kábítószer-fogyasztás visszaszorítása érdekében:

a) javaslatot tesz a Kormány részére — az érintett miniszterekkel együttesen — a gyermekekkel, az ifjúsággal, a sporttal, a fogyatékosok sportjával, a kábítószer és egyéb egészségre ártalmas élvezeti cikkek fogyasztásának visszaszorításával kapcsolatos kormányzati koncepciókra, programokra. Ifjúság- és sportpolitikai feladatainak ellátása során kialakítja a programok megvalósításához szükséges eszköz- és intézményrendszert;

b) összehangolja az érintett miniszterek gyermek- és ifjúságpolitikai ügyekkel, valamint sporttal kapcsolatos programjait;

c) közreműködik az oktatással, a neveléssel, az iskolán kívüli művelődéssel, a szabadidőtöltéssel, az egész-

ségmegőrzéssel és -fejlesztéssel, valamint az egészségügy területén a megelőzéssel összefüggő állami feladatok végrehajtásában, illetve a területfejlesztés, a munkaerőpiac és az idegenforgalom — feladat- és hatáskörébe tartozó — feladatainak ellátásában;

d) javaslatokat készít a gyermekek és az ifjúság életlehetőségeinek bővítését, a kábítószer-fogyasztás megelőzése és kezelésére szolgáló fejlesztésekre, továbbá a kábítószerügyi koordinációra, illetve a sportfejlesztésre fordítható pénzügyi források célrendszerére és felhasználásának módjára;

e) elemzi a gyermekeket, az ifjúságot és a sportot érintő folyamatokat, tudományosan megalapozott rövid, közép- és hosszú távú előrejelzéseket készít, egybeveti azokat a szakmapolitikai célokkal; következtetéseiről és az azok alapján szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatairól rendszeresen tájékoztatja a Kormányt;

f) előkészíti a feladat- és hatáskörébe tartozó jogszabályokat;

g) elvégzi — feladat- és hatáskörében — a törvényhozói és kormányzati intézkedések hatásvizsgálatát;

h) részt vesz a Kormány népesedéspolitikai koncepciójának kidolgozásában és végrehajtásában;

i) közreműködik a Kormány életszínvonal-politikájának, foglalkoztatási, valamint gyermek- és ifjúságvédelemre vonatkozó politikájának kidolgozásában és megvalósításában;

j) a nevelési, oktatási intézményekben a közoktatási törvény által szabályozott fizikai állapotfelmérés kivételével összehangolja, illetőleg feladat- és hatáskörében

működteti a lakosság — elsősorban a gyermekek és a fiatalok — fizikai állapotának ágazati célú felmérését és értékelését szolgáló mérő-, értékelő, statisztikai és információs rendszert;

k) a külön jogszabályban meghatározott gazdálkodó szervezetek tekintetében gyakorolja az alapítói, valamint tulajdonosi jogokat, továbbá gondoskodik e szervek vagyonkezelésébe tartozó kincstári vagy fenntartásához szükséges feltételek, költségvetési előirányzatok megteremtéséről;

l) ellátja — feladat- és hatáskörét érintően — az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Programban a statisztikai adatgyűjtéssel kapcsolatos feladatokat;

m) közreműködik a helyi önkormányzatoknak nyújtandó támogatásokra vonatkozó javaslatok kidolgozásában;

n) az Ifjúsági és Oktatáspolitikai Kabinet tagjaként részt vesz az ifjúságot és az oktatást érintő kormányzati döntések előkészítésében;

o) részt vesz a Nemzeti Fejlesztési Terv humán erőforrások fejlesztése operatív programjának megvalósításában.

2. §

A miniszter a gyermek- és ifjúsági feladatok tekintetében:

a) javaslatot tesz a Kormány ifjúságpolitikájának céljaira, feladataira és eszközrendszerére;

b) közreműködik az országos nevelési, oktatási, kulturális, foglalkoztatási, szociál- és családpolitikai, valamint képzési koncepciók kidolgozásában;

c) részt vesz a gyermekekre és az ifjúságra közvetlenül vonatkozó kormányzati döntések előkészítésében;

d) a döntések megalapozása érdekében folyamatosan nyomon követi a gyermekek és az ifjúság élethelyzetének változásait, és ennek érdekében gondoskodik a megalapozó ifjúságkutatások elvégzéséről, közreműködik az azokkal összefüggő statisztikai adatok gyűjtésében és feldolgozásában;

e) gondoskodik az ágazati informatikai rendszer működtetéséről;

f) koordinálja és elkészíti — ágazata területén — a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény végrehajtásával kapcsolatos feladatokat, az Egyezmény végrehajtásának ellenőrzését, illetve az Egyezményben foglaltak érvényesüléséről szóló hazai és nemzetközi jelentéseket;

g) rendszeres kapcsolatot tart a helyi önkormányzatokkal, önkormányzati társulásokkal, regionális ifjúsági irodák működtetésével, és szakmai ajánlásokkal is segíti a települési gyermek- és ifjúsági munkát;

h) kapcsolatot tart a felsőoktatási intézményekkel, a hallgatói önkormányzatokkal és országos szakmai szervezeteikkel;

i) a gyermekek és az ifjúság élethelyzetének, egészségi állapotának, művelődési lehetőségeinek javítása, demokratikus jogait gyakorló állampolgárrá válásának érdekében — ágazati feladatainak ellátása során — együttműködik az ifjúság társadalmi szervezeteivel, az országos hatáskörű szervezetekkel, egyházakkal és felekezetekkel, a gyermekekkel és az ifjúsággal foglalkozó egyesületekkel, közhasznú szervezetekkel, alapítványokkal, közalapítványokkal;

j) működteti a gyermek- és ifjúságpolitikai ügyekben az országos konzultáció rendszerét;

k) biztosítja — a közoktatás kivételével — a fiatalok képviselők útján történő részvételét az ifjúságot közvetlenül érintő kormányzati döntések előkészítésében;

l) gondoskodik a kormányzati ifjúsági munka szervezet- és intézményrendszerének működtetéséről, az ezzel összefüggő költségvetési és személyügyi feladatok ellátásáról;

m) közreműködik a gyermekek és a fiatalok életlehetőségeinek bővítését szolgáló egyéni korosztályi kedvezményrendszerek működtetésében;

n) kidolgozza a játékkultúra, a játékeszközök és a játszóterek fejlesztését szolgáló programokat.

3. §

A miniszter a sporttal összefüggő feladatok tekintetében:

a) gondoskodik a sportról szóló törvényben foglalt állami feladatok ellátásáról, ennek keretében

aa) javaslatot tesz a Kormány sportra vonatkozó rövid, közép- és hosszú távú koncepciójára, végrehajtja a sporttal kapcsolatos kormányzati döntéseket,

ab) ellátja a külön jogszabályban meghatározott sportigazgatási feladatokat,

ac) kapcsolatot tart a nemzeti sportszövetségekkel, a sportági országos szakszövetségekkel, a szakszövetségi feladatokat ellátó sportszövetségekkel; szükség esetén, külön jogszabály által meghatározott körben kezdeményezi az ügyesség törvényességi felülvizsgálati jogkörében történő eljárását,

ad) külön jogszabály szerint törvényességi felügyeletet gyakorol a nemzeti sportszövetségek felett,

ae) együttműködik a Magyar Olimpiai Bizottsággal, a Nemzeti Sportszövetséggel, a Nemzeti Szabadidősport Szövetséggel és a Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetségével, a sportközalapítványokkal és a sport területén működő érdekképviselői szervezetekkel,

af) irányítja a hozzá rendelt intézményeket,

ag) összehangolja a sport célú állami pénzeszközök felhasználását,

ah) sportági szakszövetségekkel, valamint az e célra létrehozott intézményeivel együttműködve gondoskodik sportágfejlesztési programok kidolgozásáról és megvalósításáról, valamint koncepciókat alkot a szabadidő-, a gyermek- és ifjúsági sportnak, a nők és családok sportjának, a

fogyatékosok sportjának, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok sportjának, a köz- és felsőoktatás sportjának fejlesztésére, támogatására,

a) segíti a települési önkormányzatok sportszervezési és sportigazgatási feladatait;

b) gondoskodik az ágazati sportinformációs rendszer folyamatos működtetéséről;

c) feladatkörében gondoskodik a tiltott teljesítményfokozó szerek használatára vonatkozó hazai és nemzetközi rendelkezések betartásáról;

d) elősegíti a sporttudomány fejlődését, gondoskodik a sportszakember-képzésben és -továbbképzésben hatáskörébe tartozó feladatok teljesítéséről, valamint a sport szakmai (sporttudományos, sportegészségügyi) hátterének biztosítása érdekében együttműködik más minisztériumokkal, a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Karával, továbbá az Országos Sportegészségügyi Intézettel;

e) sportvállalkozásokat ösztönző, sportlétesítményeket korszerűsítő programokat kezdeményez;

f) vagyonkezelési szerződés alapján gondoskodik az állami tulajdonú sportlétesítmények fenntartásáról, felújításáról, korszerűsítéséről és kommunikációs, valamint építészeti akadálymentesítéséről;

g) ellenőrzi az egyes sportcélú ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló törvény alapján tulajdonba adott ingatlanok működtetését és a tulajdonba adás alapján előírt feltételek folyamatos teljesítését;

h) állami, önkormányzati és vállalkozói források bevonásával gondoskodik a sportcélú létesítmények fejlesztésére irányuló programok kidolgozásáról, rekonstrukcióra vagy új létesítmény létrehozására irányuló programok támogatásáról;

i) gondoskodik a külön jogszabályban meghatározott olimpiai járadék folyósításáról.

4. §

A miniszter a fogyatékosok sportjával összefüggő feladatai tekintetében:

a) javaslatot tesz a Kormány fogyatékosok sportjára vonatkozó koncepciójára, végrehajtja az ezzel kapcsolatos kormányzati döntéseket;

b) az épek és a fogyatékosok sportszövetségeivel együttműködve gondoskodik közös sportágfejlesztési és műhelytámogatási programok elindításáról és működtetéséről;

c) ellátja a Kormányképviselőt a fogyatékosok sportszervezeteivel, a fogyatékosok sportjával foglalkozó nemzetközi szervezetekben;

d) a fogyatékosok sportolásával összefüggő feltételek javítása érdekében együttműködik a minisztériumokkal, országos hatáskörű szervekkel, társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal, közalapítványokkal, egyházakkal és felekezetekkel;

e) programot dolgoz ki a gyermek-, ifjúsági és sportlétesítmények akadálymentesítésére;

f) támogatja a fogyatékosok ügyében tevékenykedő civil szervezeteket, a fogyatékos személyek társadalmi integrációját.

5. §

A miniszter a kábítószerügyi koordinációval összefüggő feladatai tekintetében:

a) összehangolja az érintett miniszterekkel együttműködve a tiltott kábítószer-fogyasztás visszaszorítása, illetve mérséklése, valamint a kábítószer-fogyasztás megelőzésére irányuló kormányzati feladatok ellátása érdekében szükséges nemzeti stratégia megvalósulását, kormányzati programokat, részt vesz azok végrehajtásában, és nyomon követi azok érvényesülését;

b) ágazati feladataihoz kötődően elkészíti az érintett miniszterekkel együttműködve — a Kormány, valamint a nemzetközi szervezetek tájékoztatását szolgáló — a kábítószer-fogyasztásról szóló jelentéseket, ellátja adatszolgáltatási kötelezettségeit;

c) vezeti a Kábítószerügyi Koordinációs Bizottságot;

d) közreműködik az egészséges életmódot népszerűsítő, a kábítószer és más egészségre ártalmas élvezeti szerek fogyasztásának megelőzését szolgáló országos programok összehangolásában;

e) közreműködik — a Kormányra vonatkozó határozatai alapján — a kábítószer-használók és -függők ellátásával kapcsolatos feladatokban;

f) a kábítószer-fogyasztás visszaszorítása érdekében szükséges tájékoztatás, információtovábbítás, megelőzés érdekében együttműködik társadalmi szervezetekkel, intézményekkel, egyházakkal és felekezetekkel, a felsőoktatási intézményekben — az oktatási miniszterrel együttműködve — ösztönzi és támogatja a megelőzéshez szükséges szakértelem megszerzéséhez szükséges képzést és kutatást.

6. §

A miniszter a nemzetközi feladatai körében:

a) meghatározza az általa irányított tevékenységek nemzetközi kapcsolatainak fő irányait, irányítja a nemzetközi együttműködést, szervezi és értékeli a külföldi tapasztalatok hasznosítását és megvalósulását;

b) részt vesz az Európai Unió és azok tagállamaival kötött társulási megállapodásból eredő, a sporttal és az ifjúsággal összefüggő feladatok végrehajtásában;

c) a Kormány döntésének megfelelően ellátja a Kormány képviselőt a gyermekekkel, az ifjúsággal, a sporttal, a fogyatékosok sportjával, a kábítószerügyi koordinációval összefüggő nemzetközi kapcsolatokban és hivatalos nemzetközi rendezvényeken;

d) részt vesz az Európa Tanács, az Európai Unió, az ENSZ szakosított szervei és más, a feladatkörét érintő nemzetközi szervezetek munkájában; ez irányú feladatainak ellátása érdekében kapcsolatot alakít ki a nemzetközi szervezetek tagországaival, és gondoskodik a nemzetközi szervezeti tagságból adódó feladatok végrehajtásáról;

e) a Kormány képviselőjében külön, előzetes felhatalmazás alapján ellátja — a külügyminiszter tájékoztatása mellett — az ifjúsági és sport célú, továbbá az érintett miniszterekkel együttműködve a kábítószer-fogyasztás visszaszorítását szolgáló két- vagy többoldalú nemzetközi egyezmények előkészítésének, megkötésének és végrehajtásának feladatait;

f) koordinálja — feladat- és hatáskörében — a nemzetközi egyezményekkel, ajánlásokkal kapcsolatos jelentések, vélemények előkészítését, gondoskodik a nemzetközi egyezmények hazai végrehajtásáról, és közreműködik a nemzetközi kötelezettségeken alapuló jogalkotói munkában;

g) közreműködik — ágazata területén — a nemzetközi hitelek és segélyek felhasználásával kapcsolatos kormányzati feladatok ellátásában.

7. §

(1) A miniszter ágazati feladatainak ellátása során:

a) a belügyminiszterrel

aa) együttműködik a nézőtéri erőszak megfékezése során,

ab) közreműködik a települési önkormányzatok gyermekekkel, ifjúsággal és sporttal kapcsolatos költségvetési támogatásának tervezése és biztosításának feladatai során,

ac) közreműködik a kábítószer-fogyasztás megelőzése és visszaszorítása érdekében,

ad) közreműködik a sportlétesítményekkel (sportingatlanokkal) kapcsolatos építésügyi feltételek meghatározása során,

ae) közreműködik a regionális közigazgatás-fejlesztési koncepciók kialakításában,

af) közreműködik a lakásüggyel kapcsolatos kormányzati feladatok megvalósításában;

b) együttműködik az egészségügyi, szociális és családtügyi miniszterrel

ba) a lakosság, de elsősorban a gyermekek és a fiatalok egészségi állapotával, egészségi állapotának megőrzésével kapcsolatos kormányzati teendők meghatározásában és végrehajtásában,

bb) a gyermek- és ifjúságvédelem állami feladatainak ellátására vonatkozó feladatai során,

bc) a kábítószer-fogyasztás megelőzésével és visszaszorításával kapcsolatos feladatok meghatározásában és végrehajtása során,

bd) a kábítószer-használók egészségügyi és szociális ellátásának fejlesztése érdekében,

be) a sportegészségügyi rendszer működtetése és fejlesztése, valamint a tiltott teljesítményfokozó szerek elleni küzdelem során,

bf) a nők, a családok és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok egészségfejlesztési célú sporttevékenységével kapcsolatos szakmai szempontrendszerek kidolgozása során,

bg) a sportlétesítményekkel (sportingatlanokkal) kapcsolatos egészségügyi szempontok kidolgozásában,

bh) a fogyatékosok és megváltozott munkaképességű személyek esélyeinek növelésével összefüggő feladatainak ellátása során,

bi) az Országos Fogyatékosügyi Programban és közép-távú intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtásában,

bj) a fogyatékos személyek sport rehabilitációs programjának kidolgozásában és működtetésében,

bk) az egészségkárosodott személyek társadalmi életben való részvételét elősegítő támogatások és szolgáltatások megteremtésére vonatkozó feladatainak ellátása során,

bl) a szabadidő hasznos eltöltését, valamint a játékszerek fejlesztését szolgáló programok megvalósításában,

bm) közreműködik az Egészséges Nemzetért Népegészségügyi Program megvalósításában;

c) együttműködik a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszterrel

ca) a fiatalok érdekeinek a területfejlesztési feladatokban való érvényesítése céljából;

cb) a sportlétesítményekkel (sportingatlanokkal) kapcsolatos településrendezési feltételek meghatározása során;

cc) a nemzetközi gyermek-, ifjúsági, illetve sportesemények turizmussal összefüggő kérdéseinek megoldásában,

cd) az ifjúsági turizmus feltételrendszerének, tárgyi és személyi feltételeinek fejlesztése során, összehangolja az ifjúsági turizmus fejlesztésének stratégiai kérdéseit és az érintett miniszterek ezzel kapcsolatos feladatait,

ce) a civil kapcsolatok kormányzati fejlesztésére és támogatására vonatkozó programok kidolgozásában és végrehajtásában,

cf) az információs társadalom követelményeinek megfelelő kormányzati rendszer kialakításában és működtetésében;

cg) a határon túl élő magyar gyermekekkel és fiatalokkal kapcsolatos feladatok ellátásában;

d) együttműködik a gazdasági és közlekedési miniszterrel

da) az ifjúsági, illetve sport célú kis- és középvállalkozások ösztönzésére meghatározott programok végrehajtása során,

db) közreműködik a kábítószerek tiltott gyártásához felhasználható egyes vegyi anyagokkal végezhető legális tevékenységek felügyeletére vállalt nemzetközi kötelezett-

ségek teljesítésében, az ehhez szükséges hazai és nemzetközi együttműködés szervezésében;

e) együttműködik a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszterrel a felnőttképzés tartalmi szabályozása során, ha az a fiatalok munkaerő-piaci esélyeinek javításával, illetve a sporttal kapcsolatos;

f) együttműködik a honvédelmi miniszterrel a sorköteles korú fiatalok fizikai képességeit fejlesztő programok kidolgozásában és szervezésében, a sorköteles sportolók szolgálathasztásában és a sorkatonai szolgálatot teljesítő sportolók edzési feltételeinek biztosításában, a sorkatonai szolgálatukat töltő fiatalok testedzési feltételeinek biztosításában, valamint a körükben a kábítószer és más egészségkárosító szerek fogyasztásának megelőzése és visszaszorítása érdekében;

g) együttműködik a nemzeti kulturális örökség miniszterével a gyermekek és a fiatalok iskolán kívüli művelődése és szabadidőtöltése feltételeinek fejlesztésére vonatkozó programok kidolgozásában és végrehajtásában;

h) együttműködik az oktatási miniszterrel

ha) a gyermekek és az ifjúság megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez és a tanulók jogainak, valamint az alkotmányos jogok és köteleességek érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtésére vonatkozó feladataik meghatározásában és e feladataik végrehajtása során,

hb) a tanulói és a hallgatói jogok és azok védelmére vonatkozó feladatok meghatározásában,

hc) az oktatási rendszerben folyó testnevelés feladatainak meghatározásában,

hd) a szakképzés szabályozásában, amennyiben az a sporttal kapcsolatos,

he) a tanulók kábítószer-fogyasztásának megelőzése, illetve visszaszorítása érdekében indított programokban,

hf) a fogyatékos hallgatók részvételének biztosításában a felsőoktatásban,

hg) a testkulturális felsőfokú képzések képesítési követelményeinek kidolgozásában,

hh) a felsőoktatásban a hallgatók egészséges életmódja és szabadidő sportolása feltételeinek kialakításában,

hi) a gyermekek fejlődését hátrányosan érintő médiahatások elleni fellépést szolgáló programok kidolgozásában,

hj) mindazon feladatai végrehajtásában, amelyek a felsőoktatási intézményekben az ifjúsággal való foglalkozásra felkészítő képzésre és kutatásra vonatkozó feladatokat tartalmaznak;

i) együttműködik a pénzügyminiszterrel az állami tulajdon vagyonkezelése, illetve privatizálása során külön törvényben meghatározottak szerint a sport célú vagyon és vagyoni értékű jogok védelme érdekében a pályázati feltételek meghatározásában, a privatizációs szerződések véleményezésében, illetve jóváhagyásában;

j) együttműködik a környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel a sportlétesítményekkel (sportingatlanokkal) kapcsolatos környezet- és természetvédelmi feltételek kidolgozása során.

8. §

A miniszter

a) dönt — a költségvetési törvénnyel összhangban — a rendelkezésére álló központi források, pénzalapok elosztásáról, támogatások odaítéléséről, és ellenőrzi azok felhasználását;

b) a pénzügyminiszter egyetértésével intézményeket hozhat létre és szüntethet meg;

c) működteti a regionális ifjúsági irodák szervezetét, meghatározza az ágazati szakmai felügyelet rendszerét.

9. §

(1) A miniszter ellátja — az érintett miniszterekkel együttműködve — a külön jogszabályban megállapított szakképzések tekintetében a szakképzésért felelős miniszter hatáskörébe utalt feladatokat, meghatározza az ágazati továbbképzés szabályait, szakmai követelményeit, az ágazatába sorolt tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítési rendszert és követelményeket.

(2) A miniszter véleményt nyilvánít a felsőoktatásban folyó sportszakember-képzést és a felsőoktatásban folyó szakirányú továbbképzést érintő miniszteri rendeletek megalkotásánál.

10. §

(1) A miniszter az egyházak vonatkozásában a minisztérium tevékenységében érvényesíti a kormányprogramban foglaltakat, az ebből fakadó kormányzati tevékenységet koordináló Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszterrel együttműködve ellátja az ágazati feladatokat.

(2) A miniszter a határon túli magyarok vonatkozásában a minisztérium tevékenységében érvényesíti az Alkotmány 6. §-ának (3) bekezdésében meghatározott szempontokat, az ezzel kapcsolatos feladatait a külügyminiszterrel, a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszterrel, illetve a Határon Túli Magyarok Hivatalának elnökével együttműködve látja el.

11. §

A miniszter az érdekegyeztetés feladatai körében

a) képviseli a Kormányt az országos érdekegyeztetésben a feladatkörét érintő témakörökben, és rendszeres kapcsolatot tart a munkaadói, a munkavállalói, valamint az önkormányzati érdek-képviselői szervezetekkel, a gazdasági kamarákkal és az ágazat területén működő civil szervezetekkel;

b) közreműködik az országos érdekegyeztetés kormányzati feladatainak ellátásában, továbbá az érintett ér-

dekképviseltek bevonásával konzultatív érdekegyeztető fórumokat működtet.

12. §

A miniszter egyéb feladatai körében

a) ellátja mindazon hatósági feladatokat, amelyeket jogszabály a hatáskörébe utal;

b) gyakorolja a jogszabály alapján hatáskörébe utalt munkáltatói jogokat;

c) meghatározza az ágazatban foglalkoztatottak tekintetében a közalkalmazotti jogviszonnyal összefüggő egyes speciális kérdéseket, az egyes közalkalmazotti osztályba tartozó munkaköröket, az azokhoz kapcsolódó elnevezéseket, a munkakörök betöltéséhez szükséges iskolai végzettség (képesítés) megszerzése alóli mentesítés szabályait;

d) szabályozza az ágazati biztonsági és védelmi (munka-, tűz-, vagyon-, polgári és honvédelmi) feladatokat, valamint gondoskodik az ellenőrzési szakfeladatok végrehajtásáról;

e) meghatározza az ágazati irányítása vagy felügyelete alá tartozó szervezetek veszélyhelyzet, szükségállapot, rendkívüli állapot (a továbbiakban: minősített időszak) esetén végzendő, honvédelemmel kapcsolatos feladatait, valamint a honvédelemben részt vevő szervezet, a végrehajtás szakmai követelményeit, az irányítása alá tartozó szervek és a helyi igazgatási szervek együttműködésének rendjét;

f) ellátja a jogszabályok alapján rá háruló egyéb feladatokat.

13. §

A miniszter a hatáskörébe tartozó feladatok ellátása során együttműködik az érintett miniszterekkel, az országos hatáskörű szervek vezetőivel, az állampolgári jogok országgyűlési biztosával, valamint a külön törvényben meghatározott módon a Magyar Nemzeti Bank elnökével, továbbá az illetékes gazdasági, szakmai kamarákkal, más közttestületekkel, társadalmi szervezetekkel, érdekképviselői szervezetekkel és az egyházakkal.

14. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, egyidejűleg az ifjúsági és sportminiszter feladat- és hatásköréről szóló 113/1999. (VII. 16.) Korm. rendelet a hatályát veszti.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 158/2002. (VII. 11.) Korm. rendelete

a külügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 152/1994. (XI. 17.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a külügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 152/1994. (XI. 17.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítja:

1. §

Az R. 4/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4/A. § A miniszter közreműködik az Alkotmány 6. § (3) bekezdésében foglalt, a határon túli magyarokra vonatkozó rendelkezés érvényesülését célzó kormányzati tevékenység végrehajtásában.”

2. §

Az R. 4/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4/B. § A miniszter a Kormány felhatalmazása alapján gyakorolja az alapítói jogkört a Teleki Alapítvány tekintetében.”

3. §

Az R. 6. § b) és c) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Ennek keretében:)

„b) képviseli a Kormányt a Társulási Tanácsban és a Társulási Bizottságban,

c) gondoskodik az integrációs politika érvényesüléséről a külső kapcsolatokban, koordinálja a csatlakozási tárgyalásokra, illetőleg a tagságra való egységes felkészülést célzó kormányzati munkálatokat és a tárcák integrációs célú tevékenységét.”

4. §

Az R. a következő 16/A. §-sal egészül ki:

„16/A. § A miniszter ellátja a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó perbeli képviselővel összefüggő nemzetközi jogi és külügyi kormányzati feladatokat.”

5. §

Ez a rendelet kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti az R. 8. § (2) bekezdése és a 8. § (1) bekezdés számozása 8. §-ra módosul.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 159/2002. (VII. 11.) Korm. rendelete

**a műszaki felsőoktatás alapképzési szakjainak
képesítési követelményeiről szóló
157/1996. (X. 22.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 72. §-ának d) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A műszaki felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről szóló 157/1996. (X. 22.) Korm. rendelet 3. számú melléklete folytatólag kiegészül az e rendelet *mellékletében* foglalt egyetemi szintű folyamatszabályozó mérnöki szak képesítési követelményeivel.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

Melléklet

a 159/2002. (VII. 11.) Korm. rendelethez

Folyamatszabályozó mérnöki szak

1. A képzési cél

Okleveles folyamatszabályozó mérnökök képzése, akik — az 1. számú melléklet 1. pontjára is tekintettel — a mérnöki tudomány legkorszerűbb eszközrendszerét és alapelveit, folyamat- és művelettani, eljárás- és berendezéstechnikai tudásukat, valamint átfogó termé-

szettudományos és szakirányú feldolgozás-technológiai ismereteiket alkalmazva, képesek a különböző eredetű nyersanyagok feldolgozására vagy átalakítására. Ismerik a folyamatok, műveletek, eljárások, berendezések, összetett technológiai rendszerek, valamint azok működtetéséhez szükséges műszaki feltételrendszerek tervezésének és megvalósításának feladatait. Képesek azok hatékony és gazdaságos működtetésére, irányítására, optimalására, kutatására és fejlesztésére, a kapcsolatos komplex projektek végrehajtására, a feladatokban történő szakértői közreműködésre és szaktanácsadásra. Multidiszciplináris képzésük és átfogó tudásuk révén alkotó módon alkalmazzák az anyagok minősége, azok előállítási körülményei, feldolgozási módszerei és műszaki jellemzői, valamint a termékek minősége közötti egzakt összefüggéseket, a minőségbiztosítási, energetikai, környezetvédelmi, hulladékhasznosítási és ökonómiai ismereteket.

2. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése

Okleveles folyamatszabályozó mérnök.

3. A képzési idő

10 félév az 1. számú melléklet 3. pontjában foglaltak figyelembevételével.

4. A képzés főbb tanulmányi területei

Az 1. számú melléklet 4. pontjában foglaltak figyelembevételével, a főbb tanulmányi területek:

Természettudományos alapismeretek: matematika, számítástechnika és informatika, műszaki fizika, elektrotechnika, anyagszerkezet, kémia, biológia, ökonómia.

Gazdasági és humán ismeretek: közgazdaságtan, üzemgazdaságtan, vezetői és vállalkozási ismeretek, pénzügyi ismeretek, marketing, ergonómia és munkavédelem, alternatív társadalomtudományi tantárgyak.

Szakmai törzsanyag: gépelemek, géptan, mérés- és szabályozástechnika, hőtan és áramlástan, üzemfenntartás, energiagazdálkodás, átadási folyamatok, eljárások és berendezések, műveleti egységek tervezése, folyamatok modellezése és szimulációja, minőségbiztosítás, környezetvédelem, egyéb kötelező és választható tárgyak.

Differenciált szakmai ismeretek: a szakirányokhoz kapcsolódó természettudományi, műszaki-, illetve agrártechnológiai, termékkonstrukciós és egyéb tantárgyak, továbbá a szakirányok választható tárgyai.

5. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

Az 1. számú melléklet 5. pontjában foglaltakra figyelemmel

— a diplomamunka témája egy konkrét szakterületen felmerülő folyamatszabályozó mérnöki feladat megoldása,
— kötelező szigorlati tárgy a matematika, a műszaki fizika és a biológia.

A Kormány tagjainak rendeletei

A gazdasági és közlekedési miniszter 8/2002. (VII. 11.) GKM rendelete

a hidegvízmérők típusvizsgálatáról és első hitelesítéséről

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 56. §-ának *a*) pontjában és a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény végrehajtásáról rendelkező 127/1991. (X. 9.) Korm. rendelet 15. §-ában kapott felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem el:

1. §

(1) E rendelet hatálya azokra a gazdálkodó szervezetekre [Ptk. 685. § *c*) pont] és külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeire, kereskedelmi képviselőire terjed ki, amelyek a (2) bekezdésben meghatározott típusú és működési elvű hidegvízmérőket gyártanak vagy forgalmazznak.

(2) E rendelet hatálya azokra a közvetlen mechanikai elvek alapján működő hidegvízmérőkre vonatkozik — beleértve a mozgófalú, térfogat-kiszámításos vízmérőt és volumetrikus kamrát —, amelyekben az áramló víz mozgó, forgó elemeket (pl. turbina, lapátkerék) működtet.

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) hidegvízmérő: olyan vízfogyasztást mérő készülék, amely a rajta átáramló víz (és csak víz) térfogatát folyamatosan összegzi, és amely a mérőegységből és az ahhoz tartozó kijelző egységből áll. A víz akkor tekintendő „hideg”-nek, ha a hőmérséklete a 0 °C és 30 °C közötti tartományba esik;

b) térfogatáram: a mérőn egységnyi idő alatt átáramló víz térfogata. A térfogatot köbméterben vagy literben, az időt órában, percben vagy másodpercben kell kifejezni;

c) mért vízmennyiség: azt a víztérfogatot jelöli, amely adott idő alatt a mérőn átáramlik;

d) maximális térfogatáram ($Q_{\max}$): az a legnagyobb térfogatáram, amelynél a mérő meghatározott időtartamon belül károsodás nélkül működik anélkül, hogy túllépne a megengedett legnagyobb hiba és nyomásveszteség értékét;

e) névleges térfogatáram (Q_n): a maximális térfogatáram értékének a fele, ami m^3/h -ban van megadva, és a mérő jellemzésére szolgál. Névleges térfogatáramon a mérőnek képesnek kell lennie folyamatosan és szakaszosan, a legnagyobb megengedett hiba túllépése nélkül működni;

f) minimális térfogatáram ($Q_{\min}$): az a legkisebb térfogatáram, amely fölött a mérő nem lépheti túl a legnagyobb megengedett hibát, és amelyet a $Q_{\min}$ alsó mérési határnak neveznek;

g) térfogatáram-tartomány: a vízmérő térfogatáram-tartományát a maximális ($Q_{\max}$) és a minimális ($Q_{\min}$) térfogatáram értékek határozzák meg. A térfogatáram-tartomány két részre osztható, alsó és felső zónára, melyek legnagyobb megengedett hibái különbözőek;

h) határ-térfogatáram (Q_t): a térfogatáram-tartományt alsó és felső részre osztó azon térfogatáram, melynél a legnagyobb megengedett hiba értéke szakadásszerűen megváltozik;

i) legnagyobb megengedett hiba:

— a mérési tartomány alsó részében $Q_{\min}$ -től ($Q_{\min}$ -t beleértve) Q_t -ig (Q_t -t nem beleértve) $\pm 5\%$;

— a mérési tartomány felső részében Q_t -től (Q_t -t beleértve) $Q_{\max}$ -ig ($Q_{\max}$ -t beleértve) $\pm 2\%$.

A legnagyobb megengedett hiba a hibák felső határértéke, amit a vízmérő típusvizsgálata és hitelesítése során kell figyelembe venni;

j) pontossági osztályok: az *i*) pontban meghatározott $Q_{\min}$ és Q_t értékeknek megfelelően a vízmérők három pontossági osztályba sorolhatók:

Osztályok	Q_n	
	$<15 \text{ m}^3/\text{h}$	$>15 \text{ m}^3/\text{h}$
A osztály		
$Q_{\min}$ értéke	$0,04 Q_n$	$0,08 Q_n$
Q_t értéke	$0,10 Q_n$	$0,30 Q_n$
B osztály		
$Q_{\min}$ értéke	$0,02 Q_n$	$0,03 Q_n$
Q_t értéke	$0,08 Q_n$	$0,20 Q_n$
C osztály		
$Q_{\min}$ értéke	$0,01 Q_n$	$0,006 Q_n$
Q_t értéke	$0,015 Q_n$	$0,015 Q_n$

k) nyomásveszteség: az a nyomásesés, melyet a vízmérőnek a vezetékben való jelenléte okoz;

l) kavitáció: a mérendő közeg egyenletes áramlását megzavaró hatás, rendellenesség;

m) hitelesítés: a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény és a végrehajtásáról szóló 127/1991. (X. 9.) Korm. rendeletben, valamint a mérőeszközökről és azok mérés-

ügyi ellenőrzéséről szóló 6/2001. (III. 19.) GM rendeletben szabályozott eljárás.

3. §

(1) E rendelet 1. §-ában meghatározott hidegvízmérő akkor hozható forgalomba, ha

a) megfelel az adott mérőeszközhöz vonatkozó jogszabályokban meghatározott alapvető mérés technikai követelményeknek,

b) rendelkezik hitelesítési engedéllyel és típus-jóváhagyási jellel, továbbá

c) el van látva az első hitelesítést tanúsító jellel.

(2) Forgalomba hozatal előtt a belföldi forgalomba hozó gondoskodik arról, hogy az 1. § hatálya alá tartozó mérőeszközt a hitelesítésre jogosult szervezet (a továbbiakban: hitelesítő szervezet) ellássa az (1) bekezdésben meghatározott jelölésekkel.

4. §

A hidegvízmérők típusvizsgálati eljárására és első hitelesítési eljárására az e rendeletben foglaltak az irányadók, azzal hogy az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a 2. § m) pontjában megjelölt jogszabályok előírásait kell alkalmazni.

Típusvizsgálati eljárás

5. §

(1) A belföldi forgalomba hozónak a hidegvízmérőkre típusvizsgálati eljárást kell kezdeményeznie.

(2) A kérelem tartalmazza különösen a hidegvízmérő anyagára, szerkezetére, a jelölésekre és a feliratokra vonatkozó, az e rendelet *mellékletében* meghatározott adatokat.

(3) A típusvizsgálati eljárás a hidegvízmérők esetében kiterjed a mérésügyi jogszabályok szerint típusvizsgálati eljárás körében vizsgált jellemzőkön kívül a (2) bekezdésben meghatározottak vizsgálatára.

(4) Ha a típusvizsgálatra benyújtott dokumentáció kielégíti e rendelet előírásait, akkor a 6—10. § rendelkezései szerint, a 6. § (1) bekezdésében meghatározott számú mintadarabot laboratóriumi vizsgálatnak kell alávetni.

6. §

(1) A gyártó által rendelkezésre bocsátandó mérők számát a következő táblázat alapján kell meghatározni:

Névleges térfogatáram $Q_n, \text{m}^3/\text{h}$	A mérők száma
$Q_n \leq 5$	10
$5 < Q_n \leq 50$	6
$50 < Q_n \leq 1000$	2
$Q_n > 1000$	1

(2) A mérési pontosság meghatározásakor a nyomás a vízmérő kimeneténél a kavitáció elkerüléséhez szükséges mértékű legyen.

(3) A mérőket egyenként és olyan módon kell vizsgálni, hogy minden mérő egyedi jellemzői meghatározhatók legyenek.

A hitelesítő szervezetnek meg kell tennie minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az átáramló víz térfogata mérésének legnagyobb hibája a beépítési hibák által okozott különböző pontatlanságok hatásainak figyelembevételével se legyen nagyobb 0,2%-nál.

(4) A legnagyobb megengedett hiba

— a nyomás mérésekor 5%;

— a legnagyobb nyomásveszteség mérésekor 2,5%.

(5) Az egyes vizsgálatok során a térfogatáramok relatív változása nem haladhatja meg a 2,5%-ot a $Q_{\min}$ és a Q_t között, valamint az 5%-ot a Q_t és a $Q_{\max}$ között.

(6) A vizsgálatokhoz hitelesített használati etalont kell alkalmazni.

7. §

(1) A vizsgálat az alábbi sorrend szerinti műveletekből áll:

a) nyomáspróba;

b) a hibagörbék meghatározása a térfogatáram függvényében és a típusra jellemzően a gyártó által előírt szokásos beépítési mód figyelembevételével (egyenes csőszakaszok fel- és lefelé irányuló áramlással, szűkítések, akadályok);

c) a nyomásveszteség meghatározása;

d) gyorsított élettartam-vizsgálat.

(2) A nyomáspróba két részből áll:

a) minden vizsgált mérőnek ki kell bírnia 16 bar nyomást vagy a legnagyobb üzemi nyomásérték 1,6-szeresét 15 percen át anélkül, hogy a házban folyás vagy szivárgás jelentkezne [melléklet 9. f) pont];

b) minden vizsgált mérőnek ki kell bírnia károsodás vagy elzáródás nélkül 20 bar nyomást vagy a legnagyobb üzemi nyomás 2-szeresét 1 percen át [melléklet 9. f) pont].

(3) Az (1) bekezdés b) és c) pont alattiak vizsgálata során annyi értéket kell felvenni, hogy a hibagörbe megrajzolásához a teljes mérési tartományban elegendő pont álljon rendelkezésre.

(4) A gyorsított élettartam-vizsgálat módszere:

Névleges térfogat- áram Q_n a m^3/h -ban	Vizsgálati térfogat- áram	Vizsgálat fajtája	Ciklusok száma	Szünetek idő- tartama	Vizsgálati térfogat- áramon való üzemelés idő- tartama	Felfutás és a leállás időtartama
$Q_n \leq 10$	Q_n	nem folyamatos	100 000	15 s	15 s	0,15 (Q_n) 1 s-os minimum- mal (*)
	$2 Q_n$	folyamatos			100 h	
$Q_n > 10$	Q_n	folyamatos			800 h	
	$2 Q_n$	folyamatos			200 h	

(*) (Q_n) a m^3/h -ban kifejezett Q_n értékével megegyező szám.

8. §

Az első gyorsított élettartam-vizsgálat előtt és minden vizsgálati sorozat után minimális követelmény, hogy meg kell határozni a mérési hibát, a következő térfogatáramoknál:

$Q_{\min}$; Q_t ; $0,3 Q_n$; $0,5 Q_n$; $1 Q_n$; $2 Q_n$.

9. §

Minden vizsgálatnál a mérőn átáramoltatott víz térfogatának elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy a hitelesítő skálán lévő mutatót vagy tárcsát egy vagy több teljes fordulattal megforgassa, továbbá a ciklikus torzítás hatásait kiküszöbölje.

10. §

A vízmérő megfelel a típusvizsgálaton, ha a minta kielégíti a következő feltételeket:

- megfelel az e rendeletben meghatározott adminisztratív, műszaki, technológiai és pontossági előírásoknak;
- minden gyorsított élettartam-vizsgálat után:
 - az első hibagörbéhez képest nem tapasztalható 1,5%-nál nagyobb eltérés a Q_t és a $Q_{\max}$ között és 3%-nál nagyobb eltérés a $Q_{\min}$ és a Q_t között;
 - a mérő legnagyobb megengedett hibája a $Q_{\min}$ és Q_t között $\pm 6\%$, a Q_t és a $Q_{\max}$ között pedig $\pm 2,5\%$.

11. §

A típusvizsgálati eljárás során a hitelesítő szervezet a vizsgálatot követően igazolja, hogy a típusminta megfelel a gyártó által megadott specifikációnak, a szabványoknak, valamint az adott mérőeszköz típussal szemben támasztott

mérésügyi követelményeknek, és hitelesítési engedélyt állít ki. Ellátja a mérőeszközt a 6/2001. (III. 19.) GM rendelet mellékletének 1. pontja szerinti típus-jóváhagyási jellel.

Első hitelesítés

12. §

(1) A hidegvízmérők első hitelesítését a hitelesítő szervezet által feljogosított laboratóriumban végzik a hitelesítő szervezet munkatársai. A helyiség elrendezése és a vizsgálati berendezések legyenek alkalmasak a vizsgálat biztonságos, megbízható feltételek között történő elvégzésére. A 6. §-ban foglaltakat kell betartani, de a mérőket szükség szerint sorozatban is lehet vizsgálni. Amennyiben ezt a módszert alkalmazzák, a kilépő víznyomásnak valamennyi mérőnél megfelelő mértékűnek kell lennie a kavitáció elkerüléséhez, és a mérők közötti kölcsönhatást meg kell akadályozni.

(2) A teljes vizsgálóberendezésben lehetnek automata készülékek; kerülő szelepek, áramláskorlátozók stb., feltevére, ha minden vizsgálati szakasz ellenőrizhető, az ellenőrző tartályok egyértelműen azonosíthatók, és bármikor mérhető a belső nyomásesés.

(3) Bármilyen vízellátó rendszer alkalmazható, de ha több párhuzamosan kötött vizsgálati kör van, ügyelni kell arra, hogy ne jöhessen létre az 6. § (3) bekezdésben foglaltakkal összeegyeztethetetlen kölcsönhatás.

(4) Ha a mérőtartály több kamrára osztott, a válaszfalak legyenek eléggé merevek ahhoz, hogy egyik kamra térfogata se változzon 0,2%-nál nagyobb mértékben attól függően, hogy a vele szomszédos kamrák tele vannak-e vagy üresek.

(5) A hitelesítésnek legalább a következő három térfogatáramon pontossági vizsgálatot is magában kell foglalnia:

- $0,9 Q_{\max}$ és $Q_{\max}$ között;
- Q_t és $1,1 Q_t$ között;
- $Q_{\min}$ és $1,1 Q_{\min}$ között.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott vizsgálatok közül az a) pont alattiban a nyomásvesztesség meghatározására is sor kerül. A nyomásvesztességnek kisebbnek kell lennie a hitelesítési engedélyben megjelölt értéknél.

(7) A mérőn átáramoltatott víz térfogatának minden vizsgálatnál elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy

- a hitelesítő skálán lévő mutatót vagy tárcsát egy vagy több teljes fordulattal megforgassa, és
- a ciklikus torzítás hatásait kiküszöbölje.

(8) Amennyiben a mérő valamennyi mérési hibája azonos előjelű, a vízmérőt úgy kell beszabályozni, hogy a hibák egy része kisebb legyen, mint a legnagyobb megengedett hiba fele.

13. §

Az e rendelet mellékletében meghatározott hidegvízmérők első hitelesítésekor a hitelesítő szervezet a 6/2001. (III. 19.) GM rendelet melléklete 5. pontjában meghatározott első hitelesítési jelet helyezi el a mérőn.

A mérőeszközön elhelyezhető jelölések és feliratok

14. §

(1) Az e rendelet szerinti jelöléseket és feliratokat jól láthatóan, egyértelműen és maradandó módon, a 2. § m) pontjában meghatározott jogszabályok szerint kell elhelyezni a mérőeszközön.

(2) A mérőeszközön nem helyezhető el a mellékletben meghatározott jelölésekkel összetéveszthető egyéb jelölés.

Záró rendelkezések

15. §

(1) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(2) E rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek Tanácsának a tagállamoknak a hidegvízmérőkre vonatkozó jogszabályai összehangolásáról szóló 75/33/EGK irányelvével összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

Dr. Csillag István s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

Melléklet

a 8/2002. (VII. 11.) GKM rendelethez

**A hidegvízmérők műszaki előírásai, típusai, fajtái,
valamint a mérőkön elhelyezhető feliratok**

Műszaki előírások

1. Szerkezet — általános előírások

A mérők szerkezete elégítse ki a következő követelményeket:

1.1. legyen hosszú élettartamú és garantálja a megbízhatóságot a mért értékek meghamisításával szemben;

1.2. rendeltetésszerű használat esetén elégítse ki e rendelet előírásait;

1.3. véletlen visszaáramlás hatására a mérő pontossága nem romolhat, ugyanakkor a mérőnek az ilyen visszaáramlás előfordulását jeleznie kell.

2. Anyagok

A vízmérőt a használati célnak megfelelő erős és szilárd anyagból kell készíteni. Olyan anyagokat kell használni, amelyek egyaránt ellenállnak a szokványos belső és a külső korróziónak, és ha szükséges, a felhasznált anyagokat megfelelő felületi kezeléssel kell védeni. A vízmérő anyagainak károsodás nélkül el kell viselniük az üzemi hőmérséklet-tartományon belüli hőmérséklet-változásokat.

3. Tartósság — nyomásállóság

A mérőnek — meghibásodás, folyás, házon keresztüli szivárgás vagy maradandó alakváltozás nélkül — tartósan el kell viselnie azt a nyomást, amelyre tervezték, azaz a legnagyobb üzemi nyomást. Ez minimálisan 10 bar.

4. A mérő nyomásvesztesége

A mérő nyomásveszteségét a hitelesítési engedély határozza meg, és az nem haladhatja meg a 0,25 bart a névleges térfogatáramon, valamint az 1 bart a maximális térfogatáramon.

A vizsgálati eredmények alapján a mérők négy csoportba sorolhatók, melyekben a nyomásveszteség legnagyobb értékei: 1; 0,6; 0,3 és 0,1 bar. A vonatkozó értéket fel kell tüntetni a hitelesítési engedélyben.

5. Kijelzők (értékmutató szerkezetek)

5.1. A kijelzőnek a különféle alkotóelemei egyszerű egymás mellé állításával biztosítani kell a mért víz térfogatának köbméterben kifejezett és egyértelmű leolvasását.

A térfogat megadása:

- a) egy vagy több mutató körskálán mutatja az értéket;
- b) egy sor egymás után következő számdob leolvasása egy vagy több nyíláson át;
- c) a fenti két rendszer kombinációja.

5.2. A köbmétert és többszöröseit feketével, tört értékeket pirossal jelzi a kijelző.

5.3. A számjegyek tényleges vagy szemmel látható magassága ne legyen kisebb 4 mm-nél.

5.4. A digitális kijelzők [5.1. b) és 5.1. c) típusúak] minden számjegyének látható elmozdulása csak növekvő értéknél következhet be. Minden számtömbnek úgy kell előre mozdulnia, hogy határozott számértéket mutasson. Az adott digitális egységnek pontosan akkor kell előbbre lépnie, ha a hozzá legközelebb eső kisebb érték számjegye az utolsó tizedet jelzi. A legalacsonyabb érték számjegyeit

mutató tárcsa az 5.1. c) típus esetében folyamatosan foroghat. Az egész köbmétereket mutató számoknak világosan kell látszódnuk.

A mutatós kijelzők [5.1. a) és 5.1. b) típusúak] az óramutató járásával megegyező irányban forogjanak. Minden skálaosztásnál a köbméterekben kifejezett értékeket 10^n alakban kell megjeleníteni, ahol az n pozitív vagy negatív egész szám, vagy nulla. Ily módon a kijelző egymás után következő dekádokból álló rendszert alkot. Az egyes skálaosztások mellett a következőket kell feltüntetni: $\times 1000$; $\times 100$; $\times 10$; $\times 1$; $\times 0,1$; $\times 0,01$; $\times 0,001$ és $\times 0,0001$.

5.5. A számlapos (számtárcás) és a digitális kijelzők esetében egyaránt:

- az egységet jelző m^3 -t fel kell tüntetni a számtárcsán (lapon) vagy közvetlenül a digitális kijelző mellett,
- a leggyorsabban forgó, látható, skálaosztással ellátott elem — amelyet ellenőrző elemnek, a legkisebb skálaosztását pedig „hitelesítési osztásérték”-nek neveznek — mozgásának folyamatosnak kell lennie. Az ellenőrző elem lehet állandó, vagy a készülékhez megfelelő alkatrészekkel ideiglenesen hozzáilleszthető. Az ellenőrző elem alkalmazása nem befolyásolhatja a mérő mérési pontosságát.

5.6. A hitelesítési osztásértéket jellemző osztásvonalak távolsága nem lehet 1 mm-nél kisebb és 5 mm-nél nagyobb. A skála jelzése a következő lehet:

- egyenlő vastagságú vonalak, melyek vonalvastagsága nem több, mint az osztás negyede. Hosszuk eltérő lehet;
- vagy a skálaosztással megegyező szélességű, felváltva ismétlődő sávok.

6. A kijelző és a hitelesítési osztásérték jellemzői

6.1. A kijelzőnek alkalmasnak kell lenni nullára való visszaállítás nélkül legalább 1999 órányi névleges térfogatáramnak/teljesítménynek megfelelő, köbméterben kifejezett vízmennyiség mérésére.

6.2. A hitelesítő skálaosztás-érték nagyságát az 1×10^n vagy 2×10^n vagy 5×10^n képlet alapján kell megválasztani, és legyen eléggé kicsi ahhoz, hogy a mérési pontatlanság ne haladja meg a 0,5%-ot (biztosítsa, hogy a lehetséges leolvasási hiba ne legyen nagyobb, mint a legkisebb skálaosztás fele) és legyen eléggé kicsi ahhoz is, hogy a legkisebb térfogatáramnál végzett vizsgálat ne vegyen igénybe másfél óránál többet.

6.3. Alkalmazható olyan kiegészítő jelző (csillag, referenciajellel ellátott korong stb.) ami a mérőelem mozgását akkor is érzékelteti, amikor a kijelző állandó értéket mutat.

7. Szabályozó egység

A hidegvízmérő szabályozó szerkezettel is felszerelhető, melynek segítségével megváltoztatható a kijelzett térfogatérték és a ténylegesen átáramlott térfogat közötti viszony. Ez a szerkezet azoknál a mérőknél kötelező, melyek a vízáramlás forgó alkatrészt mozgó hatásának elvén alapulnak.

8. Gyorsító egység

Tilos a mérőbe olyan szerkezetet beépíteni, ami a $Q_{\min}$ minimális térfogatáram alatti átfolyás esetén az áramlást gyorsítja.

Jelölések és feliratok

9. Azonosítási feliratok

Minden mérőn külön vagy csoportosítva a mérő házán, a kijelző adattáblán tárcsán vagy a kijelző lapon kötelező olvashatóan és kitörölhetetlenül feltüntetni a következő információkat:

- a) a gyártó neve vagy márkajele;
- b) a pontossági osztály és a Q_n névleges térfogatáram/teljesítmény m^3/h -ban;
- c) a gyártás éve és a mérő sorozatszáma;
- d) az áramlási irányt mutató egy vagy két nyíl;
- e) a hitelesítési engedélyre utaló jel;
- f) a legnagyobb üzemi nyomás barban kifejezve, ha az a 10 bart meghaladja;
- g) „V” vagy „H” betű, ha a mérő vagy csak függőleges (V) vagy csak vízszintes (H) helyzetben működik helyesen.

10. A hitelesítési jelek elhelyezése

A hitelesítési jeleket olyan jól látható helyen kell elhelyezni (általában a mérőházon), ahol a készülék szétszerelése nélkül is látszanak.

11. Lezárás

A vízmérőket plombával vagy hasonló védelemmel kell ellátni, hogy lezárásuk után sem előírászerű beépítés előtt, sem után ne lehessen a védőeszköz megrongálása nélkül a mérőt szétszerelni, átalakítani vagy szabályozó szerkezetét átállítani.

A gazdasági és közlekedési miniszter 9/2002. (VII. 11.) GKM rendelete

a melegvízmérők típusvizsgálatáról és első hitelesítéséről

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 56. §-ának a) pontjában és a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény végrehajtásáról rendelkező 127/1991. (X. 9.) Korm. rendelet 15. §-ában kapott felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem el:

1. §

(1) E rendelet hatálya azokra a gazdálkodó szervezetekre [Ptk. 685. § c) pont] és külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeire, kereskedelmi képviselőire terjed ki, amelyek a (2) bekezdésben meghatározott típusú és működési elvű melegvízmérőket gyártanak vagy forgalmaznak.

(2) E rendelet hatálya azokra a mechanikai folyamatok alapján működő melegvízmérőkre terjed ki, amelyek mozgó térfogat-kamrás rendszerűek, vagy a víz sebességének forgólapátra kifejtett hatását használják ki (radiális vagy axiális turbína).

(3) E rendelet hatálya nem terjed ki a hőenergia továbbítására alkalmazott keringető rendszerekbe kapcsolt melegvízmérőkre, nem vonatkozik továbbá az elektronikus egységgel ellátott melegvízmérőkre.

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) *melegvízmérő*: olyan melegvízfogyasztást mérő készülék, amely a rajta átáramló víz (és csak víz) térfogatát folyamatosan összegzi, és amely mérőegységből és az ahhoz tartozó kijelző egységből áll. A víz akkor tekintendő „meleg”-nek, ha a hőmérséklete 30 °C és 90 °C közötti tartományba esik;

b) *térfogatáram*: a mérőn egységnyi idő alatt átáramló víz térfogata. A térfogatot köbméterben vagy literben, az időt órában, percben vagy másodpercben kell kifejezni;

c) *mért vízmennyiség*: azt a víztérfogatot jelöli, amely adott idő alatt a mérőn átáramlik;

d) *maximális térfogatáram* ($Q_{\max}$): az a legnagyobb térfogatáram, amelynél a mérő meghatározott időtartamon belül károsodás nélkül működik anélkül, hogy túllépne a megengedett legnagyobb hiba és nyomásvesztés értékét;

e) *névleges térfogatáram* (Q_n): a maximális térfogatáram értékének a fele, ami m^3/h -ban van megadva, és a mérő jellemzésére szolgál. Névleges térfogatáramon a mérőnek képesnek kell lennie folyamatosan és szakaszosan, a legnagyobb megengedett hiba túllépése nélkül működni;

f) *határ-térfogatáram* (Q_t): a térfogatáram-tartományt alsó és felső részre osztó azon térfogatáram, melynél a legnagyobb megengedett hiba értéke szakadásszerűen megváltozik;

g) *minimális térfogatáram* ($Q_{\min}$): az a legkisebb térfogatáram, amely fölött a mérő nem lépheti túl a legnagyobb megengedett hibát, és amelynek az értéke Q_n függvényeként definiált;

h) *térfogatáram-tartomány*: a vízmérő térfogatáram-tartományát a maximális ($Q_{\max}$) és a minimális ($Q_{\min}$) térfogatáram értékek határozzák meg. A térfogatáram-tartomány két részre osztható; alsó és felső zónára, melyek legnagyobb megengedett hibái különbözőek;

i) *legnagyobb megengedett hiba*:

— a mérési tartomány alsó részében $Q_{\min}$ -től ($Q_{\min}$ -t beleértve) Q_t -ig (Q_t -t nem beleértve) $\pm 5\%$;

— a mérési tartomány felső részében Q_t -től (Q_t -t beleértve) $Q_{\max}$ -ig ($Q_{\max}$ -t beleértve) $\pm 3\%$.

A legnagyobb megengedett hiba a hibák felső határértéke, amit a melegvízmérő típusvizsgálata és hitelesítése során kell figyelembe venni;

j) *pontossági osztályok*: a g) és f) pontokban meghatározott $Q_{\min}$ és Q_t értékek vonatkozásában a melegvízmérők négy pontossági osztályba sorolhatók:

Osztályok	Q_n	
	$<15 \text{ m}^3/\text{h}$	$>15 \text{ m}^3/\text{h}$
A osztály		
$Q_{\min}$ értéke	$0,04 Q_n$	$0,08 Q_n$
Q_t értéke	$0,10 Q_n$	$0,20 Q_n$
B osztály		
$Q_{\min}$ értéke	$0,02 Q_n$	$0,04 Q_n$
Q_t értéke	$0,08 Q_n$	$0,15 Q_n$
C osztály		
$Q_{\min}$ értéke	$0,01 Q_n$	$0,02 Q_n$
Q_t értéke	$0,06 Q_n$	$0,10 Q_n$
D osztály		
$Q_{\min}$ értéke	$0,01 Q_n$	
Q_t értéke	$0,015 Q_n$	

k) *nyomásvesztés*: az a nyomásesés, amelyet a vízmérőnek a vezetékben való jelenléte okoz;

l) *kavitáció*: a mérendő közeg egyenletes áramlását megzavaró hatás, rendellenesség;

m) *hitelesítés*: a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény és a végrehajtásáról szóló 127/1991. (X. 9.) Korm. rendeletben, valamint a mérőeszközökről és azok mérésügyi ellenőrzéséről szóló 6/2001. (III. 19.) GM rendeletben szabályozott eljárás.

3. §

(1) E rendelet 1. §-ában meghatározott melegvízmérő akkor hozható forgalomba, ha

a) megfelel az adott mérőeszközre vonatkozó jogszabályokban meghatározott alapvető méréstechnikai követelményeknek,

b) rendelkezik hitelesítési engedéllyel és típus-jóváhagyási jellel, továbbá

c) el van látva az első hitelesítést tanúsító jellel.

(2) Forgalomba hozatal előtt a belföldi forgalomba hozó gondoskodik arról, hogy az 1. § hatálya alá tartozó meleg-

vízmérőt a hitelesítésre jogosult szervezet (a továbbiakban: hitelesítő szervezet) ellássa az (1) bekezdésben meghatározott jelölésekkel.

4. §

A melegvízmérők típusvizsgálati eljárására és első hitelesítési eljárására az e rendeletben foglaltak az irányadók, azzal hogy az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a 2. § *m*) pontjában megjelölt jogszabályok előírásait kell figyelembe venni.

Típusvizsgálati eljárás

5. §

(1) A belföldi forgalomba hozónak a melegvízmérőkre típusvizsgálati eljárást kell kezdeményeznie.

(2) A kérelem tartalmazza különösen a melegvízmérő anyagára, szerkezetére, a jelölésekre és a feliratokra vonatkozó, az e rendelet *mellékletében* meghatározott adatokat.

(3) A típusvizsgálati eljárás a melegvízmérők esetében kiterjed a mérésügyi jogszabályok szerint típusvizsgálati eljárás körében vizsgált jellemzőkön kívül a (2) bekezdésben meghatározottak vizsgálatára.

(4) Ha a típusvizsgálatra benyújtott dokumentáció kielégíti e rendelet előírásait, akkor a 6—10. § rendelkezései szerint, a 6. § (1) bekezdésében meghatározott számú mintadarabot laboratóriumi vizsgálatnak kell alávetni.

6. §

(1) A gyártó által rendelkezésre bocsátandó mérők számát a következő táblázat alapján kell meghatározni:

Névleges térfogatáram Q_n , m ³ /h	A mérők száma
$Q_n < 1,5$	10
$1,5 \leq Q_n < 15$	3
$Q_n \geq 15$	2

(2) A hitelesítő szervezet a vizsgálatok eredményétől függően dönthet úgy, hogy:

a) a vizsgálatot nem végzi el valamennyi benyújtott mintán, vagy

b) a vizsgálatok folytatásához a gyártótól újabb mérőket kér.

(3) A mérési pontosság meghatározásakor a nyomás a vízmérő kimeneténél a kavitáció elkerüléséhez szükséges mértékű legyen.

(4) A melegvízmérőket egyenként és olyan módon kell vizsgálni, hogy minden mérő egyedi jellemzői meghatározhatók legyenek.

A hitelesítő szervezetnek meg kell tennie minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az átáramló víz térfogatmérésének legnagyobb relatív hibája a beépítési hibák által okozott különböző pontatlanságok hatásainak figyelembevételével se legyen nagyobb 0,3%-nál.

(5) A nyomásmérések legnagyobb megengedett hibái:

— a nyomás mérésekor 5% ;

— a legnagyobb nyomásveszteség mérésekor 2,5% .

(6) Az egyes vizsgálatok során a térfogatáramok relatív változása nem haladhatja meg a 2,5%-ot a $Q_{\min}$ és a Q_t között, valamint az 5%-ot a Q_t és a $Q_{\max}$ között.

(7) A hőmérsékletmérés során a legnagyobb megengedett hiba 1 °C.

(8) A vizsgálatokhoz hitelesített használati etalont kell alkalmazni.

7. §

(1) A vizsgálat az alábbi sorrend szerinti műveletekből áll:

a) nyomásállóság vizsgálat;

b) a hibagörbék meghatározása a térfogatáram függvényében, a nyomás és a hőmérséklet hatásának meghatározásával és a típusra jellemzően, a gyártó által előírt szokásos beépítési mód figyelembevételével (egyenes csőszakaszok fel- és lefelé irányuló áramlással, szűkítések, akadályok);

c) a nyomásveszteség meghatározása;

d) gyorsított élettartam-vizsgálat;

e) hőmérséklet-változás hatásának vizsgálata olyan melegvízmérők esetében, amelyek névleges térfogatárama nem nagyobb, mint 10 m³/h.

(2) A nyomásállóság vizsgálat két részből áll és 85 (± 5) °C hőmérsékleten kell végezni:

a) minden vizsgált melegvízmérőnek ki kell bírnia a legnagyobb üzemi nyomásérték 1,6-szeresét 15 percen át anélkül, hogy a házon folyás vagy szivárgás jelentkezne [melléklet 10. f) pont];

b) minden vizsgált mérőnek ki kell bírnia károsodás vagy elzáródás, elakadás nélkül a legnagyobb üzemi nyomás kétszeresét 1 percen át [melléklet 10. f) pont].

(3) Az (1) bekezdés *b*) és *c*) pont alattiak vizsgálata során annyi értéket kell felvenni, hogy a hibagörbe megrajzolásához a teljes mérési tartományban elegendő pont álljon rendelkezésre.

(4) A gyorsított élettartam-vizsgálat módszere:

Névleges térfogat- áram	Vizsgálati térfogat- áram	Vizsgálat fajtája	Ciklusok száma	Szünetek idő- tartama	Vizs- gálati térfogat- áramon való üzeme- lés idő- tartama	Felfutás és a leállás időtartama (S)
$Q_n \leq 10$ m^3/h	Q_n és (50 ± 5 °C) Q_{max} és (85 ± 5 °C)	nem folyama- tos folyama- tos	100 000	15 s	15 s 100 h	0,15 (Q_n), minimum 1 s (*)
$Q_n > 10$ m^3/h	Q_n és (50 ± 5 °C) Q_{max} és (85 ± 5 °C)	folyama- tos folyama- tos			500 h 200 h	

(*) (Q_n) a m^3/h -ban kifejezett Q_n értékével megegyező szám.

8. §

Az első gyorsított élettartam-vizsgálat előtt és minden vizsgálati sorozat után minimális követelmény, hogy meg kell határozni a mérési hibát, a következő térfogat-áramoknál:

$$Q_{min}; Q_i; 0,5 Q_n; Q_{max}.$$

9. §

(1) Minden vizsgálatnál a mérőn átáramoltatott víz térfogatának elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az ellenőrző elemen lévő mutatót vagy tárcsát egy vagy több teljes fordulattal megforgassa, továbbá a ciklikus torzítás hatásait kiküszöbölje.

(2) A hőmérséklet-változás hatásvizsgálata 25 ciklusból áll a következők szerint:

Víz hőmérséklet	Térfogatáram	Időtartam
(85 ± 5 °C)	Q_{max}	8 perc
—	0	1-2 perc
hideg víz	Q_{max}	8 perc
—	0	1-2 perc

10. §

A melegvízmérő megfelel a típusvizsgálaton, ha a minta kielégíti a következő feltételeket:

a) megfelel az e rendeletben meghatározott adminisztratív, műszaki, technológiai és pontossági előírásoknak;

b) a 7. § (1) bekezdés a)—c) pontjai szerinti vizsgálatok azt mutatják, hogy megfelel az e rendelet mellékleté-

ben meghatározott műszaki és metrológiai követelményeknek;

c) minden gyorsított élettartam-vizsgálat és hőmérséklet-változás hatásvizsgálat után az első hibagörbéhez képest nem tapasztalható 1,5%-nál nagyobb eltérés a Q_i és a Q_{max} között, és 3%-nál nagyobb eltérés a Q_{min} és a Q_i között.

11. §

(1) A típusvizsgálati eljárás során a hitelesítő szervezet a vizsgálatot követően igazolja, hogy a típusminta megfelel a gyártó által megadott specifikációnak, valamint az adott melegvízmérő-típussal szemben támasztott mérésügyi követelményeknek, és hitelesítési engedélyt állít ki. Ellátja a melegvízmérőt a 6/2001. (III. 19.) GM rendelet mellékletének 1. pontja szerinti típus-jóváhagyási jellel.

(2) A hitelesítő szervezet a hitelesítési engedélyben akként is rendelkezhet, hogy a melegvízmérő első hitelesítésekor a pontosság-mérést hideg vízzel végezzék. Ez akkor engedélyezhető, ha a típusvizsgálati eljárás során a hideg vízzel és meleg vízzel történő vizsgálat egyenértékűségéről meggyőződtek, és az eredmény alátámasztja a hideg vízzel történő pontossági vizsgálatot, továbbá ha megállapítást nyert, hogy az e vizsgálat alá vetett melegvízmérők ugyancsak kielégítik a legnagyobb megengedett hibára vonatkozó [2. § (1) bekezdés i) pont] követelményeket is.

Ebben az esetben a hitelesítési engedélynek tartalmaznia kell a hideg vízzel történő pontossági vizsgálat és az arra vonatkozó követelmények leírását, különös tekintettel a legnagyobb megengedett hibákra és a méréshez alkalmazott térfogatáramra.

Első hitelesítés

12. §

(1) Az első hitelesítést a hitelesítő szervezet által feljogosított laboratóriumban végzik a hitelesítő szervezet munkatársai. A helyiség elrendezése és a vizsgálati berendezések legyenek alkalmasak a vizsgálat biztonságos, megbízható feltételek között történő elvégzésére. A 6. §-ban foglalt előírásokat kell betartani, kivéve a hőmérsékletre vonatkozó előírásokat abban az esetben, ha a mérések elvégzése hideg vízzel, az erre vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően történik.

(2) A vizsgálat helyét úgy kell kialakítani, hogy a melegvízmérőket sorozatban lehessen vizsgálni. A kilépő víznyomásnak valamennyi mérőnél megfelelő mértékűnek kell lennie a kavitáció elkerüléséhez, és a mérők közötti kölcsönhatást meg kell akadályozni.

(3) A teljes vizsgálóberendezésben lehetnek automata készülékek; kerülő szelepek, áramláskorlátozók stb., feltéve, ha minden vizsgálati szakasz ellenőrizhető, az ellenőrző tartályok egyértelműen azonosíthatók, és bármikor mérhető a belső nyomásesés.

(4) Bármilyen vízellátó rendszer alkalmazható, de ha több párhuzamosan kötött vizsgálati kör van, ügyelni kell arra, hogy ne jöhessen létre az 6. § (4) bekezdésben foglalt következményekkel összeegyeztethetetlen kölcsönhatás.

(5) Ha a mérőtartály több kamrára osztott, a válaszfalak legyenek eléggé merevek ahhoz, hogy egyik kamra térfogata se változzon 0,2%-nál nagyobb mértékben attól függően, hogy a vele szomszédos kamrák tele vannak-e vagy üresek.

13. §

(1) Az első hitelesítés során vizsgált melegvízmérőknek minden szempontból (anyag, külalak, szerkezeti felépítés, működés) meg kell felelniük a típusvizsgálatra bemutatott mintapéldányoknak.

(2) Az első hitelesítés nyomásállóság vizsgálatból és pontosságmérésből áll.

14. §

A nyomásállóság vizsgálatot hideg vízzel lehet végezni. A nyomásállóság vizsgálat elvégzése a legnagyobb üzemi nyomás 1,6-szoros értékével, egy percig történik. A vizsgálat folyamán a mérőn nem léphet fel elfolyás, vagy falakon keresztül történő szivárgás.

15. §

(1) A pontosság mérés szokásos esetben $50 (\pm 5) ^\circ\text{C}$ hőmérsékletű vízzel történik a következő három térfogatáramon az alábbiak szerint:

- a) $0,9 Q_{\max}$ és $Q_{\max}$ között;
- b) Q_t és $1,1 Q_t$ között;
- c) $Q_{\min}$ és $1,1 Q_{\min}$ között.

A pontosság mérés közben a legnagyobb megengedett hibákra vonatkozóan a melegvízmérőnek meg kell felelnie a 2. § (1) bekezdés i) pontjában meghatározott követelményeknek.

(2) Amennyiben a pontosságellenőrzéskor mért hibák előjele azonos, akkor csak abban az esetben tekinthető megfelelőnek a melegvízmérő, ha a mért hibák közül legalább az egyik kisebb, mint a legnagyobb megengedett hiba fele.

(3) Amennyiben a hitelesítési engedély akként tünteti fel, akkor a pontosság mérését hideg vízzel is el lehet végezni — a hitelesítési engedélyben megadott módszerekkel.

16. §

Az e rendelet mellékletében meghatározott melegvízmérők első hitelesítésekor a hitelesítő szervezet a mérőn a 6/2001. (III. 19.) GM rendelet melléklete 5. pontjában meghatározott első hitelesítési jelet helyezi el.

A melegvízmérőn elhelyezhető jelölések és feliratok

17. §

(1) Az e rendelet szerinti jelöléseket, feliratokat és törvényes tanúsító jeleket jól láthatóan, egyértelműen és maradandó módon, a 2. § m) pontjában írt jogszabályoknak megfelelően kell elhelyezni a melegvízmérőn.

(2) A melegvízmérőn nem helyezhető el a törvényes tanúsító jelekkel összetéveszthető egyéb jelölés.

Záró rendelkezések

18. §

(1) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(2) E rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Községek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Községek Tanácsának a tagállamoknak a melegvízmérőkre vonatkozó jogszabályai összehangolásáról szóló 79/830/EGK irányelvvel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

Dr. Csillag István s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

Melléklet

a 9/2002. (VII. 11.) GKM rendelethez

A melegvízmérők műszaki előírásai, valamint a mérőkön elhelyezhető feliratok

Műszaki előírások

1. Általános szerkezeti előírások

A melegvízmérők szerkezete elégítse ki a következő követelményeket:

1.1. legyen hosszú élettartamú és garantálja a megbízhatóságot a mért értékek meghamisításával szemben;

1.2. rendeltetésszerű használat esetén elégítse ki e rendelet előírásait;

1.3. véletlen visszaáramlás hatására a mérő pontossága nem romolhat, ugyanakkor a mérőnek az ilyen visszaáramlás előfordulását jeleznie kell.

2. Anyagok

A melegvízmérőt a használati célnak megfelelő erős és szilárd anyagból kell készíteni. Olyan anyagokat kell használni, amelyek egyaránt ellenállnak a szokásos belső és a külső korróziónak, és ha szükséges, a felhasznált anyagokat megfelelő felületi kezeléssel kell védeni. A vízmérő anyagainak károsodás nélkül el kell viselniük 0°C és 110°C hőmérséklet-tartományon belüli vízhőmérséklet-változásokat.

3. Tartósság — nyomásállóság és hőmérséklettel szembeni ellenálló képesség

A melegvízmérőnek meghibásodás, folyás, házon keresztüli szivárgás vagy maradandó alakváltozás nélkül tartósan ellenállónak kell lennie 90°C hőmérsékletű vízzel szemben, továbbá a legnagyobb üzemi nyomással szemben. Ez minimálisan 10 bar.

4. A mérő nyomásvesztése

A melegvízmérő nyomásvesztését a típusvizsgálat során ellenőrzik és az nem haladhatja meg a 0,25 bart a névleges térfogatáramon, valamint az 1 bart maximális térfogatáramon.

A vizsgálati eredmények alapján a mérők négy csoportba sorolhatók, melyekben a nyomásvesztés legnagyobb értékei: 1; 0,6; 0,3 és 0,1 bar. A vonatkozó értéket fel kell tüntetni a hitelesítési engedélyben.

5. Kijelzők (értékmutató szerkezetek)

5.1. A kijelzőnek a különféle alkotóelemei egyszerű egymás mellé állításával biztosítania kell a mért víz térfogatának köbméterben kifejezett és egyértelmű leolvasását.

A térfogat megadása:

- a) egy vagy több mutató körskálán mutatja az értéket;
- b) egy sor egymás után következő számdob leolvasása egy vagy több nyílason át;
- c) a fenti két rendszer kombinációja.

5.2. A köbmétert és többszöröseit feketével, tört értékeket pirossal jelzi a kijelző.

5.3. A számjegyek tényleges vagy szemmel látható magassága ne legyen kisebb 4 mm-nél.

5.4. A digitális kijelzők [5.1. b) és 5.1. c) típusúak] minden számjegyének látható elmozdulása csak növekvő értéknél következhet be. Minden számtömbnek úgy kell előre mozdulnia, hogy határozott számértéket mutasson.

Az adott digitális egységnek pontosan akkor kell előbbre lépnie, ha a hozzá legközelebb eső kisebb érték számjegye az utolsó tizedet jelzi. A legalacsonyabb érték számjegyeit mutató tárcsa az 5.1. c) típus esetében folyamatosan foroghat. Az egész köbmétereket mutató számoknak világosan kell látszódnuk.

A mutatós kijelzők [5.1. a) és 5.1. b) típusúak] az óramutató járásával megegyező irányban forogjanak. Minden skálaosztásnál a köbméterekben kifejezett értékeket 10^n alakban kell megjeleníteni, ahol az n pozitív- vagy negatív egész szám, vagy nulla. Ily módon a kijelző egymás után következő dekádokból álló rendszert alkot. Az egyes skálaosztások mellett a következőket kell feltüntetni: $\times 1000$; $\times 100$; $\times 10$; $\times 1$; $\times 0,1$; $\times 0,01$; $\times 0,001$ és $\times 0,0001$.

5.5. A számlapos (számtárcás) és a digitális kijelzők esetében egyaránt:

— az egységet jelző m^3 -t fel kell tüntetni a számtárcsán (lapon), vagy közvetlenül a digitális kijelző mellett,

— a leggyorsabban forgó, látható, skálaosztással ellátott elem — amelyet ellenőrző elemnek, a legkisebb skálaosztását pedig „hitelesítési osztásérték”-nek neveznek — mozgásának folyamatosnak kell lennie. Az ellenőrző elem lehet állandó, vagy a készülékhez megfelelő alkatrészekkel ideiglenesen hozzáilleszthető. Az ellenőrző elem alkalmazása nem befolyásolhatja a mérő mérési pontosságát.

5.6. A hitelesítési osztásértéket jellemző osztásvonalak távolsága nem lehet 1 mm-nél kisebb és 5 mm-nél nagyobb. A skála jelzése a következő lehet:

- egyenlő vastagságú vonalak, melyek vonalvastagsága nem nagyobb mint az osztás negyede, hosszuk eltérő lehet;
- vagy a skálaosztással megegyező szélességű, felváltva ismétlődő sávok.

6. A kijelző és a hitelesítési osztásérték jellemzői

6.1. A kijelzőnek alkalmasnak kell lennie, nullára való visszaállítás nélkül, legalább 1999 órányi névleges térfogatáramnak/teljesítménynek megfelelő, köbméterben kifejezett vízmennyiség mérésére.

6.2. A hitelesítő skálaosztás-érték nagyságát az 1×10^n vagy 2×10^n vagy 5×10^n képlet alapján kell megválasztani, és legyen eléggé kicsi ahhoz, hogy a mérési pontatlanság ne haladja meg a 0,5%-ot (biztosítsa, hogy a lehetséges leolvasási hiba ne legyen nagyobb, mint a legkisebb skálaosztás fele) és legyen eléggé kicsi ahhoz is, hogy a legkisebb térfogatáramnál végzett vizsgálat ne vegyen igénybe másfél óránál többet.

6.3. Alkalmazható olyan kiegészítő jelző (csillag, referenciajellel ellátott korong stb.) ami a mérőelem mozgását akkor is érzékelteti, amikor a kijelző állandó értéket mutat.

7. Szabályozó egység

A melegvízmérő szabályozó szerkezettel is felszerelhető, melynek segítségével megváltoztatható a kijelzett térfogatérték és a ténylegesen átáramlott térfogat közötti viszony. Ez a szerkezet azoknál a mérőknél kötelező, melyek a vízáramlás forgó alkatrészt mozgató hatásának elvén alapulnak.

8. Gyorsító egység

Tilos a melegvízmérőbe olyan szerkezetet beépíteni, ami a $Q_{\min}$ minimális térfogatáram alatti átfolyás esetén az áramlást gyorsítja.

9. Kiegészítő egységek

A melegvízmérő tartalmazhat impulzusadó egységet azaz a feltétellel, hogy az ilyen egység nem befolyásolja számottevően a mérő mérési tulajdonságait. A hitelesítési engedély megengedheti rögzített vagy leszerelhető speciális eszköz alkalmazását, lehetővé téve a melegvízmérő automatikus hitelesítését.

Jelölések és feliratok

10. Azonosítási feliratok

Minden melegvízmérőn külön vagy csoportosítva a mérő házán, a kijelző adattáblán tárcsán vagy a kijelző lapon kötelező olvashatóan és kitörölhetetlenül feltüntetni a következő információkat:

- a) a gyártó neve, kereskedelmi neve vagy márkajele;
- b) a pontossági osztály és a Q_n névleges térfogatáram/teljesítmény m^3/h -ban;
- c) a gyártás éve és a mérő sorozatszáma;
- d) az áramlási irányt mutató egy vagy két nyíl;
- e) a hitelesítési engedélyre utaló jel;
- f) a legnagyobb üzemi nyomás barban kifejezve, ha az a 10 bart meghaladja;
- g) a legnagyobb üzemi hőmérséklet „90 °C” formában;
- h) „V” vagy „H” betű, ha a mérő vagy csak függőleges (V), vagy csak vízszintes (H) helyzetben működik helyesen.

11. A hitelesítési jelek elhelyezése

A hitelesítési jeleket olyan jól látható helyen kell elhelyezni a melegvízmérő fő alkotórészén (általában a mérőházon), ahol a készülék szétszerelése nélkül is látszanak.

12. Lezárás

A melegvízmérőket plombával vagy hasonló védelemmel kell ellátni, hogy lezárásukat követően sem előírászerű beépítés előtt, sem az után ne lehessen a védőeszköz megrongálása nélkül a mérőt szétszerelni, átalakítani vagy a szabályozó szerkezetét átállítani.

III. rész HATÁROZATOK**Az Alkotmánybíróság
határozatai****Az Alkotmánybíróság
34/2002. (VII. 11.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendeleti szabályozás alkotmányellenessége tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Pilisborosjenő Község Önkormányzata Képviselő-testülete Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/1999. (V. 27.) számú rendeletének 23. § (2) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS**I.**

Pilisborosjenő Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 8/1999. (V. 27.) számú rendeletével állapította meg a Szervezeti és Működési Szabályzatát (a továbbiakban: Ör.). Az Ör.-t több önkormányzati rendelet módosította [8/2000. (X. 10.) számú rendelet, 7/2001. (IV. 5.) számú rendelet]. A 10/2001. (VII. 9.) számú rendelet az Ör. 23. §-át úgy módosította, hogy a (2) bekezdés a települési képviselőket külön rendelet alapján megillető tiszteletdíj megvonásának feltételeit határozta meg. Az indítványozó álláspontja szerint a használt fogalmak — különösen az „önkormányzat érdeksérelme” — jogilag megfoghatatlannak, azok megállapításáról a képviselő-testület határozatában dönt, s amelyet a bíróság kizárólag jogsértés esetén bírálhat felül. Ez utóbbi — véleménye szerint — nem jelent igazi jogorvoslatot, ezért sérül az Alkotmány 57. § (5) bekezdése. Az indítványozó kiemeli: az Ör. szabályozása ütközik az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe, továbbá sérti az önkormányzás alapelvét, az Alkotmány 42. §-át, 44/A. § (2) bekezdését, valamint a jogbiztonságot sérti a tiszteletdíj fizetésének a határozatlan időre történő felfüggesztése is.

II.

Az indítvánnyal kapcsolatban vizsgált jogszabályi rendelkezések a következők:

1. Az Alkotmány rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„42. § A község, a város, a főváros és kerületei, valamint a megye választópolgárainak közösségét megilleti a helyi önkormányzás joga. A helyi önkormányzás a választópolgárok közösségét érintő helyi közügyek önálló, demokratikus intézése, a helyi közhatalomnak a lakosság érdekében való gyakorlása.”

„44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

„57. § (5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot — a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan — a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

2. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) rendelkezései:

„18. § (1) A képviselő-testület a működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg.”

„19. § (1) A települési képviselő a település egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit. Részt vehet a képviselő-testület döntéseinek előkészítésében, végrehajtásuk szervezésében és ellenőrzésében. A települési képviselők jogai és kötelességei azonosak. A települési képviselő az alakuló ülésen, illetve a megválasztását követő ülésen a 32. § szerint esküt tesz.

(2) A települési képviselő

(...)

f) köteles részt venni a képviselő-testület munkájában.”

„20. § (2) A képviselő-testület a települési képviselőnek, a bizottsági elnöknek, a bizottság tagjának, a tanácsnoknak — törvény keretei között — rendeletében meghatározott tiszteletdíjat, természetbeni juttatást állapíthat meg.”

3. Az Ör. rendelkezései:

„23. § (1) A települési képviselők munkájukat tiszteletdíj megállapítása mellett látják el, juttatásaikat külön rendelet szabályozza.

(2) A tiszteletdíj határozott vagy határozatlan időre attól a képviselőtől részben vagy egészében megvonható, aki magatartásával, ténykedésével jelentős vagy ismétlődő érdeksérelmet okoz az önkormányzatnak és az érdeksérelmet

beálltát a képviselő-testület megállapította. Ebben a kérdésben a képviselő-testület határozattal, egyszerű szótöbbséggel határoz.”

III.

Az indítvány megalapozott.

1. Az önkormányzati képviselőknek megállapítható tiszteletdíj a társadalmi megbízatás és felelősség elismerését juttatja kifejezésre. A képviselő köteles részt venni a képviselő-testület munkájában, további kötelezettségeit a Szervezeti és Működési Szabályzat részletezheti. Az Ötv. 20. § (2) bekezdése alapján a képviselő-testület rendeletben állapíthatja meg a tiszteletdíjat. A tiszteletdíjat jogszabály, az önkormányzat rendelete határozza meg, ennek alapján a képviselő jogosult a tiszteletdíjra.

A tiszteletdíj csökkentése vagy megvonása általában a képviselő kötelezettségeinek elmulasztásához kapcsolódik (nem vesz részt az ülésen, nem teljesíti azt a feladatot, amivel a képviselő-testület megbízta). A tiszteletdíj csökkentéséről, megvonásáról a képviselő-testület dönthet. A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 17. § (2) bekezdése előírja, hogy a képviselő-testület a tiszteletdíjat és a természetbeni juttatást a rendeletében meghatározott esetekben mérsékelheti és vonhatja meg. A 41/1996. (X. 4.) AB határozat arra hívta fel a figyelmet, hogy az önkormányzati rendeleti szabályozás megállapíthat olyan körülményeket, amelyek figyelembevételével mérlegelhető az egyedi döntés. Az önkormányzatnak azonban — ha lehetővé teszi az egyedi döntések megalkotását, a mérlegelés alkalmazását — a törvényi keretek között kell meghatároznia annak feltételeit, körülményeit (ABH 1996., 307., 309.). Az Ör. támadott rendelkezése viszont csak elvont, általános jelleggel utal a képviselő magatartására, ténykedésére, ami jelentős vagy ismétlődő érdeksérelmet okoz az önkormányzatnak, az egyedi döntéshez nem állapít meg normatív feltételeket, így a képviselő-testület szabad mérlegelési jogkört állapított meg saját magának oly módon, hogy akár határozatlan időre is megvonhatja a tiszteletdíjat a képviselőtől. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a képviselői magatartás, ténykedés, az önkormányzat érdeksérelme ilyen általános megfogalmazásban megfoghatatlan, bizonytalan tartalmú, korlátlan mérlegelést tesz lehetővé, ezért nem felel meg a jogbiztonság követelményének.

A jogbiztonság követelményeként a 9/1992. (I. 30.) AB határozat a következőket fogalmazta meg: „A jogbiztonság az állam — s elsősorban a jogalkotó — kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előre láthatóak legyenek a norma címzettjei számára.” (ABH 1992., 59., 65.).

Az Alkotmánybíróság a 26/1992. (IV. 30.) AB határozatában: „elvi élel mutat rá arra, hogy a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveg-gel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság — amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme — megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon (ABH 1992., 135., 142.).

Ezeknek az alkotmányos követelményeknek az Ör. 23. § (2) bekezdése nem felel meg, ezért azt az Alkotmánybíróság megsemmisítette.

2. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak egy részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütköző-nek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezés sérelmét — a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben — érdemben nem vizsgálja [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995., 203., 205; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996., 37., 44; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997., 361., 364; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000., 193., 200.]. E gyakorlatának megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálta az Ör. támadott rendelkezésének az Alkotmány 42. §-ába, 44/A. §-ának (2) bekezdésébe, 57. §-ának (5) bekezdésébe ütközését, továbbá a tiszteletdíj fizetése határozatlan időre történő felfüggesztésének alkotmányosságát.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 775/B/2001.

A Kormány határozatai

A Kormány 1123/2002. (VII. 11.) Korm. határozata

a Kormány kabinetjeiről szóló
1107/2002. (VI. 18.) Korm. határozat
módosításáról

1. A Kormány kabinetjeiről szóló 1107/2002. (VI. 18.) Korm. határozat 2. b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. b) A Gazdasági Kabinet

— vezetője:

a pénzügyminiszter;

— tagjai:

az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter,

a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter,

a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter,

a gazdasági és közlekedési miniszter,

az informatikai és hírközlési miniszter;

— állandó meghívott:

a Magyar Nemzeti Bank elnöke,

a miniszterelnök kabinetfőnöke.”

2. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

IRÁNYMUTATÁSOK, IV. rész JOGEGYSÉGI HATÁROZATOK

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozatai

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága
jogegységi határozata

1/2002. KJE

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának Közigazgatási Jogegységi Tanácsa a 2002. évi június hó 27. napján megtartott nem nyilvános ülésén a Közigazgatási Kollégium vezetőjének indítványa folytán meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. Az élet elvesztéséért kárpótlás akkor állapítható meg az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló, 1997. évi XXIX. törvénnyel módosított 1992. évi XXXII. törvény 2. §-ának

(1) bekezdésében foglaltak alapján, ha az igénylő a sérelem elszenvedését hitelt érdemlő módon, a jogosultság egyéb feltételeit közokirattal igazolja.

2. Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 2. §-ának (5) bekezdésében megfogalmazott ügyfélegyenlőség alapelvének érvényesítése nem járhat azzal a következménnyel, hogy a jogalkalmazó korábbi téves jogértelmezésen alapuló gyakorlatát ne változtathassa meg.

INDOKOLÁS

I.

A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának vezetője a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Bs.) 31. §-ának (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében jogegységi eljárás lefolytatására és annak eredményeként jogegységi határozat meghozatalára tett indítványt a következő elvi kérdésekben:

„Az 1997. évi XXIX. törvénnyel módosított, az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Kpt.) 2. §-ának (1) bekezdése alkalmazása során:

1. Az egyösszegű kárpótlást megalapozó sérelmet és a jogosultság egyéb feltételeit az igénylő milyen módon jogosult és köteles igazolni [a 111/1992. (VII. 1.) Korm. r. 1. § (2) bek. — R.1. és 103/1997. (VI. 13.) Korm. r. 1. § (3) bek. — R.2.].

2. Sérti-e az ügyfélegyenlőség elvét, ha az igénylő (vagy hozzátartozója) ügyében a kárpótlási igény ugyanazon (vagy hasonló) bizonyítékok mellett más elbírálásban részesül [1957. évi IV. tv. — Áe. — 2. § (5) bek.].”

A jogegységi határozat hozatalának szükségességét a következőkkel indokolta:

Ellentétes elvi alapokon nyugvó jogerős bírósági határozatok igazolják, hogy a bírósági jogalkalmazás a kárpótlásra jogosultság feltételeinek igazolására benyújtott okiratok mikénti megítélésében, valamint az egy családhoz tartozók kárpótlási kérelmeinek azonos — elégtelen — bizonyítékok melletti eltérő elbírálásának értékelésében nem egységes. Ez a jogbiztonság sérelmét eredményezheti.

Az ellentétes álláspontok az alábbi jogértelmezésen alapultak:

1. A több hozzátartozó után kárpótlási kérelmet előterjesztő ügyfél által a sérelem elszenvedésének és körülményeinek alátámasztására csatolt különféle érdekképviselői igazolások, emléklapok, valamint a rokoni kapcsolat igazolására az ügyfélnek a saját és sérelmet szenvedett hozzátartozói személyi adataira vonatkozóan tett nyilatko-

zatát tanúsító közjegyzői irat eltérő értékelésére nincs mód. Az azonos, illetve hasonló bizonyítékok alapján az egy családhoz tartozó hozzátartozók tekintetében kárpótlást megállapító közigazgatási határozat, illetve igényt elismerő bírósági ítélet folytán — következetes jogi álláspont mellett — a kérelmezőt minden hozzátartozója után megilleti a kárpótlás (Kf.I.35.652/1999/4., Kf.VI.37.672/2000/4.).

2. Nem állapítható meg kárpótlás a rokoni kapcsolat születési anyakönyvi kivonattal való bizonyítása ellenére sem, ha az igénylő a sérelem elszenvedését kizárólag saját nyilatkozatán alapuló igazolással tanúsítja. Az ilyen egyesületi igazolás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 195. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján csak az okiratba foglalt nyilatkozat megtételét igazolja. (Kf.II.35.633/1999/4. számú ítélet — közzétéve a Legfelsőbb Bíróság határozatainak hivatalos gyűjteményében — 494/2001/1.)

3. A kárpótlási igényt okirattal, illetve hitelt érdemlő módon kell igazolni. Az ügyfél által az érintettek születési helyére és idejére vonatkozóan tett nyilatkozatot tanúsító közjegyzői irat a rokoni kapcsolat igazolására nem alkalmas.

A más ügyben — az igénylő másik sérelmet szenvedett hozzátartozója, vagy életben lévő családtagjának ugyanazon sérelmet szenvedett hozzátartozó utáni kérelme tárgyában — hozott határozat bizonyítékként nem vehető figyelembe, mert a közigazgatási per tárgya a keresettel támadott közigazgatási határozat jogszerűségének vizsgálata.

Az Áe. 2. §-ának (5) bekezdésében megfogalmazott ügyfélegyenlőség elvének érvényesítése nem járhat azzal a következménnyel, hogy a közigazgatási szerv korábbi téves jogalkalmazói gyakorlatát ne változtathassa meg, és a kárpótlásra jogosító jogcímek igazolása nélkül korábban kárpótlást megállapító döntését követően utóbb ne hozzon a jogszabályoknak megfelelő döntést (Kf.II.35.303/1999/6., Kf.V.39.163/2000/7., Kfv.X.39.900/2001/6., Kfv.X.40.087/2001/6.).

II.

A Jogegységi Tanács nem nyilvános ülésén az indítványozó fenntartotta az indítványát.

A Legfőbb Ügyész képviselője az indítvánnyal kapcsolatos felszólalásában kifejtette, hogy az R.2. 1. §-ának (3) bekezdése értelmében a kárpótlásra jogosultságot — sérelmet és egyéb feltételeket — a kérelmezőnek kell igazolnia. A kárpótlást megalapozó rokoni kapcsolat igazolása csak a Pp. 195. §-ának (1) bekezdésében meghatározott közokirattal, születési anyakönyvi kivonattal lehetséges, míg a sérelem elszenvedését „hitelt érdemlő módon” kell bizonyítani.

Álláspontja szerint nem sérti az Áe. 2. §-ának (5) bekezdésében megfogalmazott ügyfélegyenlőség elvét, ha a közigazgatási szerv a kárpótlásra jogosító feltételek hiányában korábban kárpótlást megállapító döntését megváltoztatva utóbb a jogszabályoknak megfelelő határozatot hoz. Az ügyfélegyenlőség sérelmét az jelenti, ha a közigazgatási szerv ugyanazon bizonyítékok alapján indokolatlanul hoz eltérő határozatot.

III.

Megállapítható, hogy a bírósági gyakorlatban a kárpótlásra jogosultság feltételeinek igazolására alkalmas okiratok mikénti megítélésében, valamint az egy családhoz tartozók kárpótlási ügyeinek azonos — elégtelen — bizonyítékok melletti eltérő elbírálásának értékelésében ellentétes álláspontok alakultak ki.

IV.

Az ellentétes álláspontok feloldása és az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében a Jogegységi Tanácsnak azokban a kérdésekben kellett állást foglalnia, hogy milyen okiratok alkalmasak a kárpótlás alapjául szolgáló feltételek — sérelem és hozzátartozói kapcsolat — igazolására, továbbá, hogy az ügyfélegyenlőség elve [Áe. 2. § (5) bek.] miként érvényesül maradéktalanul.

1. Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló, 1997. évi XXIX. törvénnyel (a továbbiakban: Kpte.) módosított 1992. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Kpt.) 2. §-ának (1) bekezdés *d*) pontja szerint egyösszegű kárpótlás jár az élet elvesztéséért, ha a sérelmet szenvedett a deportálás (2/A. §) vagy a kényszermunka (2/B. §) ideje alatt vesztette életét. A 2. § (3) bekezdése szerint kárpótlásra az élő özvegy, a sérelmet elszenvedő élő gyermeke és az élő szülő, ezek hiányában — a kárpótlás összegének felére — az élő testvér jogosult.

A Kpt. végrehajtásáról szóló 111/1992. (VII. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.1.) 1. §-ának (2) bekezdése értelmében, ha a (kárpótlási) kérelmet az özvegy, gyermek, szülő vagy testvér terjeszti elő, a rokoni kapcsolat tényét, továbbá a sérelmet elszenvedő halálát okirattal kell bizonyítani, míg a (3) bekezdés szerint a kérelmezőnek nyilatkoznia kell a további kárpótlásra jogosult élő személyek számáról, illetőleg a rokoni kapcsolat fokáról.

A Kpte. végrehajtásáról szóló 103/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.2.) 1. §-ának (3) bekezdése szerint a — kárpótlási — igény alapjául szolgáló sérelem elszenvedését és a jogosultság egyéb feltételeit a kérelmezőnek kell bizonyítania. Az 1. § (2) bekezdése szerint pedig az életvesztés miatt kárpótlási kérelmet benyújtónak nyilatkoznia kell arról, hogy a sérelmet szenvedettnek a kérel-

mezőn kívül hány, a Kpt. 2. § (3) bekezdésében meghatározott hozzátartozója van, és közölnie kell a rokoni kapcsolatot is.

A Kpt. 2. §-a (1) bekezdésének *d*) pontja alapján kárpótlás — összhangban az Alkotmánybíróság 22/1996. (VI. 25.) AB határozatában foglaltakkal — azért jár, mert a deportálás és szovjet kényszermunkára hurcolás ténylegesen a hazából való száműzetést jelentett, amelynek során a deportáltak és kényszermunkára hurcoltak feletti rendelkezés kikerült a magyar állam fennhatósága alól; az idegen hatalom fennhatósága alatt bekövetkezett életvesztés — sérelem — súlya, nagysága folytán a törvény erejénél fogva kárpótlást megalapozó jogcím.

A törvény erejénél fogva kárpótlást megalapozó sérelemnek, a deportálás, illetve szovjet kényszermunka során elszenvedett életvesztésnek, valamint a kárpótlásra jogosultság egyéb feltételeinek (rokoni kapcsolat) igazolása a kárpótlást igénylő kötelezettsége [R.2. 1. § (3) bek.]; és részére akkor állapítható meg kárpótlás, ha jogosultságát okirattal (okiratokkal) igazolja [R.1. 1. § (2) bek.].

Az okiratok e minőségét — amelyek mindig abból a célból készülnek, hogy azokkal a jövőben bizonyítani lehessen a bennük foglalt adatot, körülményt, állapotot, jogot vagy kötelezettséget — akkor lehet megállapítani, ha azok megfelelnek a Pp. 195. §-ában (közokirat) és 196. §-ában (magánokirat) írt követelményeknek.

A Pp. 195. §-ának (1) bekezdésében foglaltak értelmében közokirat a bíróság, közjegyző vagy más hatóság által — ügykörén belül — a jogszabályokban meghatározott alakban, meghatározott tartalmi elemekkel kiállított okirat.

A kárpótlási igény érvényesítéséhez általában a Pp. 195. §-ában meghatározott közokirat szükséges; magánokirat (teljes bizonyító erejű magánokirat) — a rendelkezésre álló közokiratok által (részben) igazolt körülmények alátámasztására — csak kivételes esetben alkalmas a kárpótlásra való jogosultság bizonyítására.

Ebből következően a rokoni kapcsolat az érintettek születési anyakönyvi kivonatával (közokirat), a sérelem (életvesztés) halotti anyakönyvi kivonattal (a bíróság jogerős holtnak nyilvánító végzésével) vagy más, hitelt érdemlő módon igazolható.

A Magyarországon az állami anyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. törvénycikkkel bevezetett hivatalos állami anyakönyvezésre figyelemmel a születési anyakönyvi kivonatok csatolása jogszerűen követelhető meg; az állami anyakönyvezést megelőző időkről az egyházi (felekezeti) anyakönyv szolgáltatathat adatokat.

A hatósági bizonyítványnak minősülő születési, halotti anyakönyvi kivonatok kiállítása nem tartozik a közjegyző ügykörébe, ezért valamely személy nevére, születési adataira, halálára vonatkozóan közjegyző előtt tett nyilatkozatról kiállított közjegyzői okirat csak a nyilatkozattevő által a közjegyző előtt tett nyilatkozat megtételét tanúsítja,

a nyilatkozatban foglalt adatok és tények valóságát közokiratként nem bizonyítja.

A különböző társadalmi szervezeteknek, intézményeknek az igénylő nyilatkozatán alapuló igazolásai, valamint a kárpótlási igényt elutasító döntést követően az igénylő tanúnyilatkozata és kérelme alapján kiállított emléklap önmagában nem alkalmas a sérelem elszívására, mert az ilyen igazolások az ügyfél nyilatkozatán alapuló egyéb iratnak minősülnek. A bíróságnak a Pp. 199. §-a alapján a tárgyalás és a bizonyítás összes adatának mérlegelésével kell megítélnie, hogy bizonyítékként mennyiben vehetők figyelembe.

A kárpótlást megalapozó, a deportálás, kényszermunka során bekövetkezett életvesztés körülményeire figyelemmel a sérelem elszívására igazolására felhasználhatók a Pp. 166. §-a (1) bekezdésében megjelölt bizonyítási eszközök, így minden olyan irat is, amely hitelt érdemlő módon igazolja a benne foglaltakat. Ilyen irat lehet levéltári irat, korabeli okirat, a sérelemhez közeli időpontban készült egyéb dokumentum.

2. Az Áe. 2. §-ának (5) bekezdése szerint az államigazgatási eljárásban mind a magyar, mind a külföldi ügyfelek a törvény előtt teljes egyenlőséget élveznek, és ügyeiket minden megkülönböztetés és részrehajlás nélkül kell elintézni. Az államigazgatási eljárásban a törvény előtti egyenlőség azt jelenti, hogy az ügyfelek ügyeit minden megkülönböztetés és részrehajlás nélkül kell intézni.

A törvény előtti egyenlőség elvének érvényesülése (az ügyfélegyenlőség) nem csorbul, ha a közigazgatási szerv a téves jogértelmezésen alapuló jogalkalmazói gyakorlatát utóbb megváltoztatja és a jogszabályoknak megfelelő törvényes gyakorlatot folytat.

Az a tény, hogy a kárpótlásra jogosító jogcím igazolása nélkül egyes esetekben (azonos családon belül) kárpótlás megállapítására került sor, nem járhat azzal a következménnyel, hogy a későbbiekben is kárpótlást kelljen megállapítani az azt megalapozó sérelem és jogosultság igazolásának hiányában.

A kifejtettkre figyelemmel a Jogegységi Tanács — a Bsz. 27. §-ában, 29. §-ának (1) bekezdés a) pontjában és 32. §-ának (4) bekezdésében foglaltak alapján — a rendelkező részben írtak szerint határozott.

Budapest, 2002. június 27.

Borsainé

Bauer Jánosné dr. s. k.,
a tanács elnöke

dr. Tóth Erzsébet s. k.,
előadó bír

Dr. Kaszainé

Dr. Buzinkay Zoltán s. k.,
bíró

dr. Mezey Katalin s. k.,
bíró

Dr. Kozma György s. k.,
bíró

V. rész

KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

A Magyar Nemzeti Bank

6/2002. (MK 97.) MNB

k ö z l e m é n y e

a jegybanki alapkamat mértékéről

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 12. §-a értelmében közöljük, hogy a jegybanki alapkamat mértéke — 2002. július 9. napjától — 9,50%.

Magyar Nemzeti Bank

Az Országos Választási Bizottság

126/2002. (VII. 4.) OVB

határozata

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Fidelitas által benyújtott népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet hitelesíti.

A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

A Fidelitas 2002. június 27-én népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Támogatja-e, hogy az Országgyűlés tűzze napirendjére a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény olyan tartalmú módosítását, amely lehetővé teszi, hogy a 2002. évi, illetve az azt követő országgyűlési választások szavazólapjait megőrizték és levéltárba helyezték?”

Az Országos Választási Bizottság egyhangúlag megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott minden formai, valamint a feltett kérdésre vonatkozó

tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért hitelesítésének akadályja nincs.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 17. és 18. §-án, a Ve. 117. §-ának (1) bekezdésén, 118. §-án, valamint 131. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
127/2002. (VII. 4.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Fidelitas által benyújtott népi kezdeményezés aláírás-gyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet hitelesíti.

A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

A Fidelitas 2002. június 27-én népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Támogatja-e, hogy az Országgyűlés tűzze napirendjére a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosítását, annak érdekében, hogy az Országos Választási Bizottság kapjon hatáskört arra, hogy a választási eredmények megállapításának alapjául szolgáló hivatalos iratokat (a szavazólapokat, a jegyzőkönyvek valamennyi típusát és az adatlapokat) teljeskörűen vagy szűrőpróbaszerűen ellenőrizze?”

Az Országos Választási Bizottság egyhangúlag megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott minden formai, valamint a feltett kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért hitelesítésének akadályja nincs.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 17. és 18. §-án, a Ve. 117. §-ának (1) bekezdésén, 118. §-án, valamint 131. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
128/2002. (VII. 4.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Fidelitas által benyújtott népi kezdeményezés aláírás-gyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

A Fidelitas 2002. június 27-én népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Támogatja-e, hogy az Országgyűlés törvényben rendelkezje el a 2002. évi országgyűlési választások szavazatainak ismételt, teljes körű megszámlálását oly módon, hogy az ismételt megszámlálás eredménye sem befolyásolhatja vagy változtathatja meg a választások megállapított és közzétett, országosan összesített, legitim eredményét és annak bármilyen joghatását?”

Az Országos Választási Bizottság megállapította, hogy az indítvány tartalmilag nem népi kezdeményezés, mivel nem valamely kérdésnek az Országgyűlés általi megtárgyalását, hanem a döntés tartalmának a megállapítását kezdeményezi.

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a kérdés nem felel meg a világosság és az egyértelműség követelményének sem, mivel a szavazatok ismételt megszámlálása magában rejtje a legitimáció utólagos megkér-

dőjelezésének lehetőségét. E szempontra figyelemmel a kérdés az eljárási jogbiztonság jogállamiságból fakadó alkotmányos követelményét is sérti.

Az Alkotmánybíróság a 11/1992. (III. 5.) AB határozatában megállapította, hogy a „lezárt jogviszonyokat” jogszabállyal sem lehet alkotmányosan megváltoztatni. Ennek megfelelően az Alkotmányban foglalt jogállamiság követelményének érvényesülését veszélyezteti minden olyan törekvés, amely a hatályos jogszabályi előírások figyelmen kívül hagyásával a jogerősen lezárt választások

eredményének kétségbevonására, a szavazatok újraszámolására irányul.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 17. és 18. §-án, a Ve. 117. §-ának (1) bekezdésén, 118. §-án, valamint 131. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2002. évi 65. számában kihirdetett, a külföldiek magyarországi és a magyarok külföldi felsőfokú tanulmányainak egyes kérdéseiről szóló 157/2001. (IX. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet) módosításáról rendelkező 115/2002. (V. 15.) Korm. rendelet

— 1. §-ának (1) bekezdésével megállapított, a rendelet 2. §-a (2) bekezdésének *f*) pontja helyesen:

(2) A rendelet 2. §-ának (2) bekezdése kiegészül a következő *f*) ponttal:

„*f*) „F” kategória: (...)”

— 1. § (2) bekezdés jelzése helyesen: **(3)** bekezdés.

(Kézirathiba)

A Magyar Közlöny 2002. évi 88. számában kihirdetett

— a Kereskedelmi Vámtarifa kihirdetéséről szóló 64/1995. (XI. 24.) IKM—PM együttes rendelet módosításáról rendelkező 13/2002. (VI. 24.) KÜM—PM együttes rendelet mellékletéből a 4909. oldalon, a II. hasábjából kimaradt: a **1517 10 90 00** vámtarifaszám **28%-os** vámtétellel;

— a Magyar Köztársasággal szabadkereskedelmi megállapodást kötött országokból származó egyes árukra vonatkozó kedvezményes vámkontingensekről szóló 21/2001. (XII. 20.) KÜM—PM együttes rendelet módosításáról rendelkező 14/2002. (VI. 24.) KÜM—PM együttes rendeletben

= a 4911. oldalon:

a 1517 10 10 00 vámtarifaszám helyesen: **1517 10**,

a 10 200 t vámkontingenshez tartozó vámtarifaszámok közül kimaradt a **1806 20 95 02** vámtarifaszám **0%-kal**

= 4913. oldalon:

a 2201 vámtarifaszámhoz a vámkontingens mennyisége helyesen: **106 540 hl**

a 2202 vámtarifaszámhoz tartozó vámkontingens mennyisége helyesen: **65 400 hl**

(Kézirathiba)

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó megjelentette

A TÁRSASHÁZAKKAL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

című, A/4 formátumú, 64 oldal terjedelmű Magyar Közlöny-különszámot.

A kiadvány a társasházak vonatkozásában fontosabb előírásokat tartalmazó jogszabályokat — például a társasházról szóló törvényt, a Polgári Törvénykönyv és az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény vonatkozó rendelkezéseit, a társasház számvitelének speciális szabályait — tartalmazza.

A kézirat lezárva: 2002. április 19-én.

Ára: 700 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük

A TÁRSASHÁZAKKAL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

című kiadványt példányban

A megrendelő (cég) neve:.....

Címe (város, irányítószám):.....

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:.....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:.....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: a Kiadó vezérigazgatója.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypoltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2002. évi éves előfizetési díj: 56 784 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 112 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközlési emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

02.1289 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.